САВА осигурување а.д. Скопје

Финансиски извештаи
за годината завршена на 31 декември 2015
со Извештај на независниот ревизор

SAVA OSIGURUVANJE
Акционерско друштво
Член на групацијата Сава Re

Годишен извештај за работењето за 2015 година на САВА осигурување а.д. Скопје

Скопје, Февруари 2016 година

Содржина:

I. ВОВЕД ... 2
1. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА ... 2
2. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ВРЕДНОСТИ ... 3
3. ПОЗНАЧАЈНИ ПОДАТОЦИ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО ПЕРИОД ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ 2015 ГОДИНА ... 3
4. ПРОФИЛ И КРАТКА ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО ... 4
4.1. Лична карта на Друштвото ... 4
4.2. Дејност на Друштвото ... 5
4.3. Позначајни случувања за 2015 година ... 7
II. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ ... 7
1. СЕВКУПНИ ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО И ЦЕЛИ КОИ СЕ ОЧЕКУВААТ ВО НАРЕДНИОТ ПЕРИОД ... 7
1.1. Развојни цели во 2015 и подолгорочно ... 7
1.2. Исполнување на деловните цели ... 8
2. ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ ... 8
3. МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК ... 8
4. ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА ... 11
5. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ ... 11
6. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД ... 11
7. ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА ... 11
III. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО ... 11
1. МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2015 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2016 ... 11
2. МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА ... 12
3. ЈАВНИ ФИНАНСИИ ... 12
IV. ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР ... 13
V. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО ВО 2015 ... 14
1. ПРЕМИЈА ... 14
1.1. Број на склучени договори за осигурување ... 14
1.2. Полисирана премија ... 15
1.3. Структура на полисирана премија ... 16
1.4. Полисирана премија по дистрибуциски канали ... 17
1.5. Полисирана премија по региони и служби ... 17
2. ШТЕТИ ... 17
2.1. Број на ликвидирани штети ... 17
2.2. Износ на ликвидирани штети ... 18
2.3. Структура на штети ... 19
2.4. Ликвидирани штети по дистрибуциски канали ... 20
2.5. Ликвидирани штети по региони и служби ... 20
3. ШТЕТИ / ПРЕМИЈА (Loss Ratio) ... 20
4. РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ ... 22
4.1. Број на резервирани штети ... 22
4.2. Износ на резервирани штети ... 22
4.3. Структура на резервирвации на штети ... 23
5. РЕОСИГУРУВАЊЕ ... 24
6. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ... 24
6.1. Бруто технички резерви ... 24
6.2. Нето технички резерви ... 25
6.3. Структура на технички резервации ... 26
VI. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ ... 27
1. РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО ... 27
VII. ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА ... 28
1. АКТИВА И ПАСИВА ... 28
2. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ ... 30
VIII. ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО ... 30
IX. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА ... 31
X. РАЗВОЈ И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ... 32
1. РАЗВОЈ ВО 2015 ... 32
2. ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2016 ... 33
3. ОДНОСИ СО СТРАНКИТЕ ... 34
XI. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО ... 34
1. ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА ... 34
2. ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО ... 35
3. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА ... 36
4. УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ ... 37
4.1. ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ ... 38
4.1.1. Број на вработени во Друштвото ... 38
4.1.2. Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време) ... 40
4.1.3. Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование ... 40
4.1.4. Вработени во Друштвото врз основа на возраст ... 41
4.1.5. Вработени во Друштвото врз основа на пол ... 41
5. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ ... 42
6. РАКОВОДНИ ЛИЦА ... 43
XII. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА ... 43

I. ВОВЕД

1. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА

Почитувани акционери, деловни партнери и соработници,

Ми претставува особена чест да Ви се обратам и да го искажам моето задоволство по успешно изминатата деловна година. Деловната 2015 година Сава осигурување ја заврши со позитивен финансиски резултат во износ од 27.913.568 денари. Со ова Друштвото реализираше пораст на добивката од 36,3% во однос на претходната 2014 година. Во текот на 2015 годината работењето беше под влијание на екстерни и интерни фактори, флуктуација на агенти, нелојална конкуренција и слично.

Главниот фокус на нашето работење се клиентите и нивното задоволство од нашите услуги. Креираме производи според потребите на клиентите – за потребите на населението, но и за унапредување на бизнисите од една страна и навремено и адекватно ги надоместуваме настанатите штети од друга страна.

Изминатата 2015 година измина во знакот на имплементација на неколку нови и за нас прилично значајни проекти.

Ја отворивме нашата прва станица за технички преглед Сава Стејшн, започнавме и развиваме успешна соработка со НЛБ Тутунска Банка која е застапник за продажба на сите наши продукти, пласиравме нови продукти во имотните осигурувања од обаласта на Земјоделието и имплементиравме сопствен Контакт Центар, кој покрај како гласник за нашите нови продукти, има едукативна улога на населението за осигурителните продукти, но е и инкубатор на нови продажни кадри во Друштвото.

Сите овие новитети во изминатата деловна година придонесоа Сава осигурување да ја утврди својата позиција на добар рејтинг на осигурителниот пазар на Република Македонија и да го надопонат квалитетот на услугите за нашите клиенти, кои секогаш се водилка до успехот. Несомнено, наш приоритет и за 2016 година нема да биде големината, туку квалитетот. Сите активности ќе бидат насочени кон максимизирање на капиталот на акционерите и остварување на целите на стеикхолдерите.

Сава осигурување континуирано негува одговорен однос кон околината во која живееме и работиме, дел од своето внимание редовно го насочува кон оние кои се на маргините на општеството и на кои им е потребна помош, притоа потврдувајќи ја сопствената определба да биде социјално одговорна компанија.

Групацијата Сава Ре обезбедува одлична реосигурителна поддршка, пристап до нови осигурителни продукти и трендови, сигурност, долгогодишно искуство и перспектива за воведување разни новини. Во таа смисла, Сава осигурување стана проект лидер за повеќе значајни проекти кои се веќе имплементирани кај мноштвото членки на групацијата.

На крај, би сакал да им се заблагодарам на сите кои го дадоа својот придонес за успешен деловен резултат на Сава осигурување, на вработените за посветеноста и професионалноста, на менаџментот за визијата и пожртвуваноста, на поддршката од групацијата Сава Ре од Љубљана и сите акционери, а особено на своите верни клиенти за соработката, разбирањето и меѓусебната лојалност.

Со почит,

Извршен директор

Петер Скварча,

2. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ВРЕДНОСТИ

Мисија:

Обезбедуваме континуитет во сигурноста, ги следиме во чекор сите новитети и потреби на осигурителниот пазар , се со цел поуспешно и поефикасно работење на Друштвото.

Визија:

Да бидеме осигурително друштво кое на домашниот пазар ќе го препознаваат како сериозен партнер кој нуди услуги со највисок квалитет и сигурност.

Вредности:

Ние сме посветени кон клиентите, иновативни, професионални и етични, ние сме успешни во работењето, одговорни кон околината, ние имаме привржани и задоволни вработени и заедно го градиме угледот на Друштвото.

3. ПОЗНАЧАЈНИ ПОДАТОЦИ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО ПЕРИОД ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ 2015 ГОДИНА

Табела бр.1 – Најзначајни финансиски податоци 2015 *Во мкд*

САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД	Реализација 2014	Реализација 2015	План 2015	Пад/пораст 2015/2014	План 2015 / Реал.2015
Пресметана осигурителна полисирана премија	666.646.270	**702.947.902**	730.210.513	5,4%	-3,7%
Пресметани ликвидирани штети	260.991.117	**294.864.915**	415.587.690	13,0%	-29,0%
Едноставен штетен количник на ден 31.12	39,1%	**41,9%**	56,9%	7,1%	-26,3%
Чисти приходи од премија	579.151.494	**611.962.443**	627.424.538	5,7%	-2,5%
Учество на нето премија во бруто полисирана премија	86,9%	**87,1%**	85,9%	0,2%	1,3%
Чисти расходи за штети	248.906.650	**288.328.606**	305.201.617	15,8%	-5,5%
Учество на нето штети во бруто штети	95,4%	**97,8%**	73,4%	2,5%	33,1%
Нето меродавен коефициент 31.12	43,0%	**47,1%**	48,6%	9,6%	-3,1%
Бруто меродавен коефициент 31.12	42,9%	**42,7%**	44,2%	-0,4%	-3,3%
Бруто трошковен коефициент	41,7%	**39,6%**	36,7%	-5,0%	7,9%
Нето трошоци на работење	287.826.809	277.892.489	265.634.875	-3,5%	4,6%
Нето трошковен коефициент	45,7%	**44,6%**	40,8%	-2,4%	9,4%
Бруто комбиниран коефициент	84,6%	**82,3%**	80,9%	-2,6%	1,7%
Нето комбиниран коефициент	88,7%	**91,8%**	89,4%	3,4%	2,6%
Нето комбиниран коефициент S&P	100,8%	**98,6%**	97,5%	-2,2%	1,1%
Биланс на состојба на ден 31.12	1.282.292.193	**1.296.360.947**	1.247.239.133	1,1%	3,9%
Капитал	258.396.121	**286.449.038**	297.943.261	10,9%	-3,9%
Учество на расположливиот капитал во нето приходи од премија	44,6%	**46,8%**	47,5%	4,9%	-1,4%
Просечна состојба на капиталот на 31. Декември	247.128.543	**272.422.579**	278.169.691	10,2%	-2,1%
Поврат на капитал (РОЕ) на ден 31.12	7,9%	**9,7%**	12,3%	23,0%	-20,7%
Нето осигурителни-технички резервации на ден 31.12	658.435.963	**696.382.855**	698.954.874	5,8%	-0,4%
Учество на нето резервации во нето приходи од премија	113,7%	**113,8%**	111,4%	0,1%	2,1%
Број на вработени на ден 31.12 (по еквивалент на полно работно време)	164	185,5	186,5	13,1%	-0,5%
Полисирана премијата по вработен	4.064.916	3.789.477	3.915.338	-6,8%	-3,2%
Деловен резултат пред оданочување	23.384.978	**31.416.495**	41.014.243	34,3%	-23,4%
Чист деловен резултат во пресметковниот период	20.476.134	**27.913.568**	36.625.234	36,3%	-23,8%
Нето профит во нето премија на ден 31.12 (ROR)	3,5%	**4,6%**	5,8%	29,0%	-21,9%

**Среден курс на НБРМ/1ЕУР=МКД 61.5947*

4. ПРОФИЛ И КРАТКА ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. со седиште во Скопје е подредено друштво на Позаваровалница САВА д.д Љубљана, која има доминантно учество од 92,44% во неговиот акционерски капитал.

4.1. Лична карта на Друштвото

1.	Име:	САВА осигурување, а.д. Скопје
2.	Седиште:	Ул. Загребска бр.28 А, 1000 Скопје
3.	Телефон:	+389 (2) 5101 500
4.	Телефакс:	+389 (2) 5101 502
5.	Web страна:	www.sava.mk
6.	Матичен број:	4778529
7.	Основна дејност:	Неживотно осигурување
8.	Година на основање:	1993
9.	Основен капитал:	234.072.672 МКД (3.805.905 ЕУР)
10.	Број на обични акции	18.326
11.	Удел во капиталот:	Позаваровалница Сава, д. д. Љубљана: 92,44%
12.	Органи на управување:	*Извршен директор:* Петер Скварча *Главни оперативни директори:* Русе Дракуловски Ило Ристовски Одбор на директори: *Претседател:* Рок Мољк *Членови:* Петер Скварча, Милан Виршек, Јанез Јелникар, Полона Пирш Зупанчич Управувачка поврзаност: Подредено друштво

САВА осигурување, а.д. Скопје е основано како а.д. за осигурување ТАБАК – Скопје, на основачкото собрание одржано на 24.12.1993 година, со почетен капитал од 1 милион германски марки или 1000 обични акции со вредност од 1.000 ДЕМ по акција. После успешно спроведената втора емисија на акции, во текот на 1994 и 1995 година обезбеден е дополнителен капитал, со што вкупната главнина изнесувала 2.530.000 ДЕМ или 1.265.000 ЕУР. Со резервирање на 66,9% од остварената добивка во 2001 година и преку издавање на трета емисија на акции во 2002 година, акционерскиот капитал е зголемен за 3.010 акции, или за дополнителни 1.505.000 ЕУР.

Во 2006 година сопственичката структура била распределена на 21 акционер, а 10 од нив контролирале 81% од вкупниот број на акции.

Во почетокот на 2007 година SAVA RE Љубљана го откупила мнозинскиот пакет на акции, а во Ноември 2007 година Друштвото го промени името во Акционерко Друштво за осигурување САВА ТАБАК.

Во Јануари 2008 година извршена е четвртата емисија на акции во износ од 230.000 ЕУР, со која се емитирани 460 обични акции, со цел усогласување со новите измени и дополнувања на Законот за супервизија на осигурувањето. Со овие измени основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР.

Од самиот почеток Друштвото успешно и рентабилно работи и поседуваше тренд на постојан раст и развој. На домашниот пазар Друштвото беше, и сеуште е, со одличен рејтинг и моментално четврто рангирана компанија по бруто полисирана премија, т.е. по пазарната концентрација меѓу домашните осигурителни компании (податок од Извештајот за обемот и содржината на работа на друштвата за осигурување за периодот 01.01-31.12.2015 година).

На 10–ти Ноември 2011 година Друштвото се ребрендираше и го промени своето име во САВА осигурување а.д. Скопје. Со тоа Друштвото се унифицираше во својот корпоративен идентитет и лого со останатите придружни друштва на групацијата Сава Ре.

Во август 2013 година Групацијата САВА РЕ стана сопственик на 100% од осигурителната компанија Заваровалница Марибор (Zavarovalnica Maribor) од Словенија, со што доживеа значајна трансформација и стана втората по големина осигурителна групација во регионот. Ова претставува остварување на важна стратешка цел – да се зацврсти позицијата на развиениот осигурителен пазар и да се воспостави бизнис модел кој е добро избалансиран во однос на локалните и светските трендови на осигурителниот пазар. Тоа се двата сегменти по кои групацијата ќе го очекува и најголемиот прилив, главно поради растот на премиите на осигурителниот пазар на Западен Балкан – чиј потенцијал е токму во неговата недоволна развиеност, а кој треба да обезбеди зајакнување на групацијата и поддршка на нејзината политика за дивиденда.

Со вклучувањето на новата членка Заваровалница Марибор, групацијата планира пораст на премијата од 15% за 2015 година и тоа, главно, на осигурителните пазари надвор од Словенија. Впрочем, главните цели на групацијата во наредните три години ќе бидат интеграцијата на осигурителниот пазар во Словенија и растот надвор од нејзините граници, поради што Сава Ре ќе биде во потрага по нови развојни можности во регионот.

На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава Ре и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана.

4.2. Дејност на Друштвото

САВА осигурување, а.д. Скопје обавува работи од дејноста на неживотно осигурување, со која обезбедува сигурност за клиентите, економска заштита на имотот, возилата и лицата од ризици и гарантира добро работење со капиталот.

Врз основа на Решение бр.18-23977/8-02 од 28.03.2003 година, Друштвото има дозвола за вршење на работи за осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несреќен случај-незгода;
- Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжитленото здравтсвено осигурување;
- Осигурување на моторни возила (каско);
- Осигурување на шински возила (каско);
- Осигурување на воздухоплови (каско);
- Осигурување на пловни објекти (каско);

- Осигурување на стоки во превоз (карго);
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- Други осигурувања на имот;
- Осигурувања од одговорност од употреба на моторни возила;
- Осигурувања од одговорност од употреба на воздухоплови;
- Осигурувања од одговорност од употреба на пловни објекти;
- Општото осигурување од одговорност;
- Осигурување на гаранции;
- Осигурување од финансиски загуби;
- Осигурување на правна заштита;
- Осигурување на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување.

Основната дејност на Друштвото е поврзана со:

- склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување;
- склучување и исполнување на договори за соосигурување;

Работењето се одвива преку:

- Сектор за развој и превземање на ризици;
- Сектор за продажба;
- Сектор за штети;
- Сектор за финасии и сметководство;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија;
- Самостојна служба за наплата;
- Самостојна служба за контролинг;
- Самостојна служба за актуарски работи,
- Самостојна служба за управување со ризици и
- Самостојна служба за ИТ.

Според обемот и видот на работата Секторите имаат оптимален капацитет за квалитетно извршување на работењето и располагаат со кадар кој има повеќегодишно искуство и знаење, потврдена стручност и компетентност за обавување на работите од областа на осигурувањето.

Стратешка определба на Друштвото е подобрување на квалитетот и перформансите во осигурувањето, и зголемување на учеството на осигурителниот пазар.

Делувањето на Друштвото е во согласност со принципите на корпоративното управување преку кое се изразува сигурност, доверба, транспарентност и рејтинг. Потврда за успешното работење се досегашните достигнувања на домашниот пазар и високата позиција во осигурителната дејност во државата.

4.3. Позначајни случувања за 2015 година

- Во текот на целата 2015 година редовно беа разгледувани од страна на Одборот на директори кварталните извештаи за измени во правната регулатива во Република Македонија, како и Извештаи за проценка на усогласеноста на Друштвото со прописите и се следеше остварувањето на препораките дадени од Секторот за општи и правни работи (compliance);
- Беа усвојувани нови акти на деловна политика или се вршеше измена и дополнување на постоечките;
- Беа усвојувани нови интерни акти на Друштвото или се усогласуваа постоечките со измените во законската регулатива и со изменетите оперативни процедури.

II. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

1. СЕВКУПНИ ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО И ЦЕЛИ КОИ СЕ ОЧЕКУВААТ ВО НАРЕДНИОТ ПЕРИОД

1.1. Развојни цели во 2015 и подолгорочно

Во 2015 година активно се работеше на воведување современи методи и организација на работење и на подобрување на квалитетот на осигурувањето. Исто така, динамично се развиваше процесот на воспоставување на сигурни и доверливи односи со клиентите. Проектот за непосредно и систематично поврзување со осигурениците и задоволување на нивните интереси, односно обликување на процесот на работење спрема потребите и интересите на клиентите, успешно се остварува.

Развојот на продажните места, во што ги вклучуваме регионалните канцеларии, осигурителните застапници и агенти, исто така преставува значаен проект на Друштвото, кој дава добри резултати. До крајот на 2015 година се отворени и опремени 41 канцеларии надвор од седиштето на Друштвото.

Традицијата и високиот рејтинг, заедно со кадровската екипираност, се основа за натамошен успешен развој на САВА осигурување.

Долгорочни развојни цели на Друштвото:

- Постојан развој и раст на Друштвото како афирмирана осигурителна компанија, која е силно етаблирана на македонскиот пазар;
- Заштита на интересите на акционерите, осигурениците и на вработените, одржување и зголемување на стабилноста и финансиската моќ;
- Поефикасно и подинамично работење и целосна ориентираност кон корисниците и пазарот;
- Зголемување на квалитетот и на финансиската сила на Друштвото;
- Зголемување на довербата и рејтингот на Друштвото и подобрување на перформансите на Друштвото;
- Поголема дисперзија на осигурителното портфолио и поголемо учество на мали и средни компании и граѓаните во портфолиото на Друштвото;
- Воспоставување на темелните процеси во новиот информациски систем;
- Унапредување на работењето и развивање модел на корпоративно управување.

1.2. Исполнување на деловните цели

Со оглед на тешкиот период на рефлексија од кризата која ја зафати глобалната економија пред неколку години, но и поради внатрешните промени и преструктуирања во Друштвото, годината што измина беше прилично активна. Утврдената стратегија на Друштвото во однос на реализација на премијата за 2015 година е под планираните вредности за околу 3,74%, но во однос на ликвидацијата на штетите планот на ликвидации е подфрлен за 29,05%.

Се правеа големи напори и главните активности беа насочени кон остварување на следните принципи во осигурителното работење:

1. Квалитетни услуги кои ќе ги задоволат потребите на осигурениците;
2. Постојана ликвидност во работењето;
3. Задржување на постоечкиот обем на работа и зголемување на осигурителното портфолио со придобивање на нови осигуреници;
4. Афирмирање на работењето, обезбедување поповолни услови на осигурување и поповолна коњуктура, работа според пазарните услови и постоечката конкуренција;
5. Максимална сигурност во исплатата на штетите на осигурениците и нивна што пореална проценка, за да се заштитат и задоволат интересите на осигурениците;
6. Зголемување на ангажираноста, професионалноста и лојалноста на вработените во вршењето на осигурителните услуги;
7. Прилагодување на условите и тарифите во согласност со техничкиот резултат;
8. Развивање и јакнење на софтверската поддршка;
9. Одржување на финансиската стабилност и обезбедување на профит за акционерите и за Друштвото.

2. ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ

Врз основа на член 36 од Статутот на САВА осигурување, а.д. од Скопје, Собранието на акционери на седница, одржана на 02.10.2015 година донесе одлука **Ернст и Јанг - Овластени Ревизори ДОО** Скопје да биде Друштво за ревизија на Годишната сметка и финансиските извештаи за 2015 година на САВА осигурување а.д. Скопје. Врз основа на Одлуката Друштвото побара согласност од АСО за Друштвото за ревизија Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје да врши ревизија на финансиските извештаи на Друштвото.

3. МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК

САВА осигурување ја креира политиката за управување со ризикот согласно прописите за управување со ризикот, според Законот за супервизија на осигурување, водејќи сметка за потребното ниво на обемот на капиталот, маргината на солвентноста, износот на техничките резерви, вредноста на средствата, вложувања и локализацијата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Органот на управување ги идентификува, мери и проценува ризиците на кои е изложено Друштвото во своето работење, односно управува со истите така што се обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризици, без притоа да го загрози капиталот и работењето на Друштвото. Воедно, обезбедува соодветна заштита на интересите на

осигурениците, корисниците на осигурувањето, третите оштетени лица и другите доверители на Друштвото, во согласност со Законот, останатите прописи и донесените акти.

Во 2015 година Друштвото пренесе дел од ризиците во реосигурување од обврските што произлегуваат од договорите за осигурување, кои се над износот на максималното покритие во реосигурувањето согласно член 99 од Законот за супервизија на осигурувањето.

Процедурите, инструкциите, постапките и дејствата со кои Друштвото управува со ризикот опфаќаат квалитативен и квантитативен начин на управување со тој ризик.

Управувањето со ризиците е во согласност со прописите, правилата на струката, добрите деловни обичаи и деловната етика.

Друштвото во своето работење е изложено на следните ризици:

- ✓ Ризик на капиталска адекватност
- ✓ Ризик од осигурување
- ✓ Пазарен ризик
- ✓ Оперативен ризик
- ✓ Ликвидносен ризик
- ✓ Кредитен ризик
- ✓ Стратегиски ризик

Органот на управување и раководните лица преземаат мерки за отстранување на наведените ризици и со нив управуваат на следниов начин:

✓ *Ризик на капиталска адекватност*

Потребното ниво на маргината на солвентност на 31.12.2015 година изнесува 111.483.539 денари, со што АД за осигурување Сава, Скопје, го исполнува условот од член 75 став 1 од Законот за супервизија на осигурување, односно капиталот на друштвото е поголем од потребното ниво на маргината на солвентност. Суфицитот на капиталот е 137.029.061 денари (или 122,9%).

Воедно, друштвото го задоволува условот од член 77 од ЗСО во однос на гарантниот фонд, при што суфицитот на капиталот изнесува 63.728.500 денари (или 34,5%).

✓ *Ризик од осигурување*

Друштвото ги елиминира и смалува ризиците на осигурување на тој начин што се прави адекватна процена на ризикот кој се превзема во осигурувањето. Воедно, Друштвото се грижи за адекватно одредување на премијата, како од аспект на висината, така и во однос на структурата.

САВА осигурување адекватно го утврдува и нивото на самопридржајот, при што вишокот на ризик над самопридржајот го пренесува во реосигурување. Друштвото настојува да изабере оптимално реосигурување и при тоа многу се води сметка за рејтингот на реосигурувачот.

Исто така, Друштвото адекватно ги утврдува техничките резерви, при што, како и до сега, на овој ризик му се пристапува со големо внимание. Ова се обезбедува со употреба на прилагодени актуарски методи и анализи.

- ✓ *Пазарен ризик*

При прилагодувањето, спрема барањата на корисниците на услугите од осигурувањето, Друштвото води сметка за нивната адекватност. Воедно, Друштвото се спротиставува на нелојалната конкуренција, во согласност са прописите, кои ја регулираат оваа област.

САВА осигурување ги превзема сите можни мерки да обезбеди адекватно управување со имотот и обврските. При тоа, посебно се води сметка да се обезбеди адекватна заштита од промена на каматните стапки, промена на цената на хартиите од вредност, промена на цената на некретнината и др.

- ✓ *Оперативен ризик*

Друштвото перманентно ги проверава внатрешните процедури и прописи, со што се отстрануваат и намалуваат можностите за пропусти во работењето. Воедно, се настојува на добра организациска поставеност и систематизација на работните места.

- ✓ *Ликвидносен ризик*

Друштвото перманентно ја следи солвентноста и ликвидноста на компанијата во работењето, соодветно управува со средствата и обврските. Врши правилна проценка, евидентирање, презентирање и транспарентност во објавување на вредноста на средствата, изворите на средства, како и приходите, расходите и разутатите од работење.

- ✓ *Кредитен ризик*

Друштвото перманентно го следи ризикот од неисполнување на обврските- ризик дека издавачот на обврзници нема да е во можнст во целост да ја подмири обврската. Исто така континуирано се следи ризикот од намлување на кредитниот рејтинг на коминтентите.

- ✓ *Стратегискиот ризик*

Страдегискиот ризик Друштвото го контролира и упавува на тој начин што врши следење и отсранување на можностите од појава на ризик од неочекуван пад вредноста на компанијата како резултат на негативен ефект од менаџерска одлука, промени на бизнис средината како и промена во развојот на пазарната економија.

Постојниот информатички систем постојано се надградува и прилагодува спрема потребите на Друштвото.

4. ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Друштвото во 2015 година изврши избор на реосигурителна компанија со намера во 2016 година да бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. кои се однесуваат на 2016 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата, и тоа:

1. Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,

2. Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,

3. Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,

4. Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,

5. Crops Quota Share Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување на посеви и плодови,

6. Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на домашна автоодговорност и зелен картон.

5. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2015 година Друштвото нема склучено голема зделка.

6. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

Во 2015 година не настанале промени во основната главнина на Друштвото, па соодветно на тоа немало никаво влијание од таков карактер на резултатите на друштвото.

7. ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА

Во 2015 година не настанале промени во акционерската книга на Друштвото.

III. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО

1. МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2015 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2016

Меѓународно економско окружување. Со октомвриските проекции на ММФ направена е надолна корекција на глобалниот раст. На годишно ниво се предвидува да изнесува 3,1% во 2015 година, во 2016 се очекува да достигне 3,6%. На глобално ниво не се очекуваат позначителни инфлациски притисоци.

Македонска економија. Најновите проекции во однос на растот на македонската економија се променети во надолна насока. Се очекува економскиот раст за 2015 година да изнесува 3,2% (претходно проектиран 4,1%), за 2016 би изнесувал 3,5% (претходно проектиран 4,5%).

Се оценува дека неповолните ризици, оние кои произлегуваат од надворешното окружување како и ризиците коишто се последица на домашните политички случувања, ја забавуваат динамиката на закрепнување на домашната економија.

<u>Вработеност и плати</u> - Според податоците на Државниот завод за статистика, во III тримесечје од 2015 година активното население во Р. Македонија брои 954.610 лица од кои вработени се 711.380, а 243.230 лица се невработени. Стапката на активност во овој период е 56,9%, стапката на вработеност 42,4%, додека стапката на невработеност 25,5%.

Просечната месечна исплатена бруто плата по вработен во ноември 2015 година изнесува 32.268 денари, додека просечната месечна исплатена нето плата изнесува 21.976 денари.

Притоа, забележано е влошување на трошочната конкурентност на економијата, побрз годишен раст на платите од растот на продуктивноста на трудот, тенденција присутна четири последователни квартали.

Инфлација - Се очекува просечната годишна инфлација до крајот на 2015 година да биде околу нулата, во 2016 да се движи околу 1,5%.

Биланс на плаќање - Во 2015 година дефицитот на тековната сметка на билансот на плаќања би изнесувал 0,5% од БДП. Се очекува дека дефицитот во тековните трансакции ќе достигне 1,9% од БДП во 2016 година. Наспроти високите приливи во претходната во тековната година пеку финансиската сметка се очекуваат нето-одливи. Се очекува на крајот на 2015 година задолжување на државата на меѓународниот пазар на капитал за 350 милиони евра поради потребата за навремено отплаќање на обврските врз основа на надворешен долг.

На крајот од второто тримесечје од 2015 година состојбата на бруто девизните резерви изнесува 2.254,8 милиони евра, што претставува пад од 100 милиони евра на квартална основа. Бруто надворешниот долг изнесува 6.342,2 милиони евра или 70,8% од БДП. Учеството на бруто надворешниот долг во БДП е показател којшто ја класифицира економијата во групата на високо задолжени земји.

2. МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА

Во текот на четвртиот квартал на 2015 година, НБРМ ја задржа основната каматна стапка на нивото од 3,25%. Наспроти оцената за соодветност на постојното ниво на основната каматна стапка, следењето на движењата во банкарскиот систем и оцената на потенцијалните ризици упати на потреба од преземање целни, макропрудентни мерки, коишто имаат превентивен карактер.[1]

Поради послабото темпо на раст на депозитите од очекуваното, стапките на кредитниот раст се ревидирани во надолна насока од 9% и 10% во 2015 и 2016 година, соодветно, на 7,7% во 2015 година и слично темпо во 2016 година. Во октомври 2015 година каматните стапки на денарските и на девизните кредити изнесуваат 6,9% и 5,8%, соодветно. Каматната стапка на денарските депозити се задржа на нивото од 2,7%, а каматната стапка на девизните депозити на нивото од 1,1%.

3. ЈАВНИ ФИНАНСИИ

Во период јануари – октомври 2015 година,

- вкупните приходи на Буџетот изнесуваа 131.491 милиони денари, што претставува раст за 11,2% во однос на истиот период 2014 година.
- вкупните расходи на Буџетот изнесуваа 146.230 милиони денари, што е за 7,2% повеќе во однос на 2014 година.
- во Буџетот на Република Македонија е остварен дефицит од 14.739 милиони денари.

[1] На седницата на Советот на НБРМ, одржана на 17.12.2015 година, НБРМ донесе пакет- мерки насочени кон забавување на високиот раст на долгорочните потрошувачки кредити, олеснување на пристапот до финансиски услуги за корпоративниот сектор, а беше продолжена и важноста на нестандардната мерка насочена кон поддршка на кредитирањето на нето- извозниците и домашните производители на електрична енергија.

IV. ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР

Пазарот на осигурување во Р. Македонија во последните неколку години бележи тренд на пораст, раст на бруто полисираната премија, бројот на вработени. Овој тренд се должи пред сè на зголемената понуда на нови продукти, подобрување на продажната услуга на друштвата за осигурување од една страна и зголемената свесност на физичките и правни лица за потребата од осигурување од друга страна.

Во 2015 година на пазарот на осигурување во Република Македонија има 15 друштва за осигурување, 11 од нив вршат работи на неживотно осигурување, додека останатите 4 друштва за осигурување работат на осигурување на живот. На пазарот на осигурување се регистрирани 31 осигурителни брокерски друштва и 11 друштва за застапување во осигурување.

Сите осигурителни друштва се под законска надлежност на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, која започна со својата работа во 2009 година.

Друштвата за осигурување се во доминантна сопственост на странски правни лица од финансиски сектор, кои се делумно или целосно присутни во 14 од вкупно 15 друштва за осигурување на пазарот, само едно друштво за осигурување е во целосна сопственост на домашни инвеститори.

Пазарот на осигурување според показателите, степен на пенетрација и степен на густина се карактеризира како не доволно развиен, но со оглед на тоа дека во последните неколку години важноста на компаниите за осигурување како дел од финансискиот сектор значително се зголеми постои голем потенцијал за негов развој. Степенот на пенетрација на осигурувањето во 2014 година покажуваат дека вкупната бруто полисирана премија во земјата учествува со 1,45% во бруто домашниот производ, додека степенот на густина изнесува 3.694 денари по жител.

На осигурителниот пазар во Македонија ниту едно друштво не го поминува прагот од над 20% учество на пазарот. Во период 01.01.2015-31.12.2015 Сава осигурување а.д. Скопје учествува со 9,79% во вкупната бруто полисирана премија неживотно осигурување, во тој контекст е четврторангирана компанија.

Сава осигурување а.д. Скопје во истиот период има остварено бруто полисирана премија во износ од 702 милиони денари (2014: 666 милион денари) односно зголемување од 5,45% во однос на истиот период минатата година.

Со својата стратешка определба на диферзификација на ризикот и преструктуирање на портфолиото, веруваме дека Сава осигурување ќе прерасне во квалитетна осигурителна компанија со стабилен раст. Со тоа ќе ја задржиме стекнатата позиција на пазарот со мал тренд на зголемување во текот на годините.

Табела бр.2 - Бруто полисирана премија 2015 година (000 мкд)

Осигурителни компании во РМ		31-12 2014		31-12 2015		2015 vs 2014	
		Премија	% учество	Премија	% учество	Износ пад/пораст премија	% пад/пораст премија
1	Триглав	1.144.928	16,98%	1.294.416	18,03%	149.488	13,06%
2	Македонија	867.763	12,87%	923.428	12,86%	55.665	6,41%
3	Еуролинк	696.008	10,32%	881.797	12,28%	185.789	26,69%
4	Сава	666.646	9,89%	702.948	9,79%	36.302	5,45%
5	Винер	703.263	10,43%	683.537	9,52%	-19.726	-2,80%
6	Уника	629.069	9,33%	680.379	9,48%	51.310	8,16%
7	Осигурителна Полиса	611.660	9,07%	586.191	8,17%	-25.469	-4,16%
8	Евроинс	511.404	7,59%	541.416	7,54%	30.012	5,87%
9	Албсиг	382.236	5,67%	357.716	4,98%	-24.520	-6,41%
10	Кроација	336.707	4,99%	329.874	4,60%	-6.833	-2,03%
11	Инсиг	191.410	2,84%	197.070	2,75%	5.660	2,96%
Вкупно премија неживотно осигурување		**6.741.094**	**88,36%**	**7.178.772**	**86,78%**	**437.678**	**6,49%**
12	Македонија	384.706	43,31%	484.429	44,31%	99.723	25,92%
13	Кроација	371.554	41,83%	435.289	39,81%	63.735	17,15%
14	Граве	83.209	9,37%	114.396	10,46%	31.187	37,48%
15	Винер	46.741	5,26%	59.167	5,41%	12.426	26,58%
16	Уника	2.119	0,24%	0	0,00%	-2.119	-100,00%
Вкупно премија животно осигурување		**888.329**	**11,64%**	**1.093.281**	**13,22%**	**204.952**	**23,07%**
Вкупно		**7.629.423**	**100,00%**	**8.272.053**	**100,00%**	**642.630**	**8,42%**

Извор: ***Национално Биро за осигурување на Р.Македонија***

V. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО ВО 2015

1. ПРЕМИЈА

1.1. Број на склучени договори за осигурување

Во периодот од 01.01. до 31.12.2015 година САВА осигурување склучи 181.042 полиси, што преставува зголемување на бројот на полиси за 12.117 во однос на претходната година или пораст од 7,2% во однос на 2014 година. Бројот на полиси е зголемен поради фактот што Друштвото продолжи со минатогодишниот тренд на диверификација на ризикот во портфолиото и реализираше значајни проекти во изминатат 2015 година кои придонесоа за зголемен обем на работа, а со тоа и зголемен број на склучени осигурувања. Најголемо зголемување на бројот на полиси Друштвото реализираше во класата Незгода. Ова зголемување делумно е резултат на новиот производ отпочнат со продажба во јуни 2014 година - АО+, кој поинтензивно почна да се продава од септември 2014 година, но и поради отпочнатат соработка со НЛБ Тутунска Банка а.д. Скопје, како застапник во осигурувањето за сите класи на осигурување за Друштвото. Намалување во бројот на полиси Друштвото бележи во класата Автоосигурување како резултат на намалениот интензитет на соработка со Брокерските Друштва. Во класите на имотните осигурувања, Друштвото исто така бележи пораст во бројот на осигурувања од соработката со НЛБ Тутунска Банка а.д. Скопје и новите продукти во Земјоделието. Зголемувањето на патничките осигурување е генерален тренд на осигурителниот пазар изминатата деловна година. Напорите за зголемување на обемот на работа Друштвото ќе ги негува и во претстоечките периоди и ќе се стреми кон градење на порфолио со дисперзиран ризик и поквалитетни осигурувања.

Табела бр.3 - Број на полиси

Видови на осигурување	Број на полиси 01.01-31.12.2014	%	Број на полиси 01.01-31.12.2015	%	Индекс 2015/2014	Ралика 2015-2014
Осигурување од незгода	34.820	20,6%	**40.016**	22,1%	114,9	5.196
Здравствено осигурување	193	0,1%	**166**	0,1%	86,0	-27
Осигурув. на патнички возила(каско)	5.507	3,3%	**5.457**	3,0%	99,1	-50
Осигурување на пловни објекти (каско)	8	0,0%	**7**	0,0%	87,5	-1
Осигурување на стока превоз (карго)	254	0,2%	**200**	0,1%	78,7	-54
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	5.828	3,5%	**7.952**	4,4%	136,4	2.124
Останати осигурувања на имот	8.156	4,8%	**10.123**	5,6%	124,1	1.967
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	66.645	39,5%	**63.735**	35,2%	95,6	-2.910
Осигурув. од одговорност пловни објекти	158	0,1%	**310**	0,2%	196,2	152
Осигурување од општа одговорност	287	0,2%	**310**	0,2%	108,0	23
Гаранциско осигурување	15	0,0%	**13**	0,0%	86,7	-2
Финансиски штети	22	0,0%	**46**	0,0%	209,1	24
Осигурување на туристичка помош	47.032	27,8%	**52.707**	29,1%	112,1	5.675
ВКУПНО	**168.925**	**100,0%**	**181.042**	**100,0%**	**107,2**	**12.117**

1.2. Полисирана премија

Во 2015 година САВА Осигурување исполисира премија во износ од 702.947.902 денари (€ 11.411.492) и реализираше пораст во однос на мината година од 36.301.633 денари (€ 589.312) или пораст од 5,4% во однос на полсираната премија во 2014 година. Годишниот план на премија е подфрлен со 3,7%, или помалку полисирана во однос на планирана премија за -27.262.611 денари (-€ 442.575).

Остварената премија на Друштвото, по вработен, во 2015 година изнесува 3.789.477 денари (€ 61.517) и истата е помала во однос на минатата 2014 година за -275.440 денари (-€ 4.471) по вработен. Премијата по вработен во 2015 година е намалена поради падот зголемениот број на вработени во 2015 година, поради новите реализирани проекти. Реално, премијата по вработен реално бележи пораст, доколку се земат во предвид овој факт.

Табела бр.4 - Брито полисирана премија *Во мкд*

Видови на осигурување	Бруто полисирана премија 2014	%	**Бруто полисирана премија 2015**	**%**	*Планирана бруто полисирана премија 2015*	%	Индекс 2015/2014	2015/План 2015
Осигурување од незгода	47.749.806	7,2%	**52.453.492**	**7,5%**	*49.737.896*	6,8%	109,9%	105,5%
Здравствено осигурување	1.775.363	0,3%	**1.366.347**	**0,2%**	*1.778.374*	0,2%	77,0%	76,8%
Осигурув. на патнички возила(каско)	95.565.182	14,3%	**94.010.109**	**13,4%**	*98.286.628*	13,5%	98,4%	95,6%
Осигурување на пловни објекти (каско)	243.160	0,0%	**155.023**	**0,0%**	*249.081*	0,0%	63,8%	62,2%
Осигурување на стока превоз (карго)	3.033.590	0,5%	**2.481.686**	**0,4%**	*2.745.452*	0,4%	81,8%	90,4%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	57.937.579	8,7%	**62.320.630**	**8,9%**	*81.124.673*	11,1%	107,6%	76,8%
Останати осигурувања на имот	66.122.184	9,9%	**95.896.974**	**13,6%**	*83.862.254*	11,5%	145,0%	114,4%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	357.524.322	53,6%	**353.808.951**	**50,3%**	*372.912.031*	51,1%	99,0%	94,9%
Осигурув. од одговорност пловни објекти	623.112	0,1%	**914.117**	**0,1%**	*709.647*	0,1%	146,7%	128,8%
Осигурување од општа одговорност	11.987.413	1,8%	**11.873.524**	**1,7%**	*12.523.764*	1,7%	99,0%	94,8%
Гаранциско осигурување	112.695	0,0%	**88.066**	**0,0%**	*96.997*	0,0%	78,1%	90,8%
Финансиски штети	1.893.232	0,3%	**3.801.821**	**0,5%**	*2.294.346*	0,3%	200,8%	165,7%
Осигурување на туристичка помош	22.078.629	3,3%	**23.777.162**	**3,4%**	*23.889.372*	3,3%	107,7%	99,5%
ВКУПНО	**666.646.270**	**100,0%**	**702.947.902**	**100,0%**	***730.210.513***	**100,0%**	**105,4%**	**96,3%**

1.3. Структура на полисирана премија

Осигурителното портфолио на Друштвото е стабилно профилирано и дисперзирано по сите видови на осигурување. Имотното осигурување *(од пожар и останат имот)* учествуваат со 22,5% во вкупното осигурување, осигурувањето од одговорност на моторни возила со 50,3%, каско осигурувањето со 13,4%, незгодата со 7,5% и осигурувањето на туристичка помош учествува со 3,4% во вкупното портфолио на Друштвото.

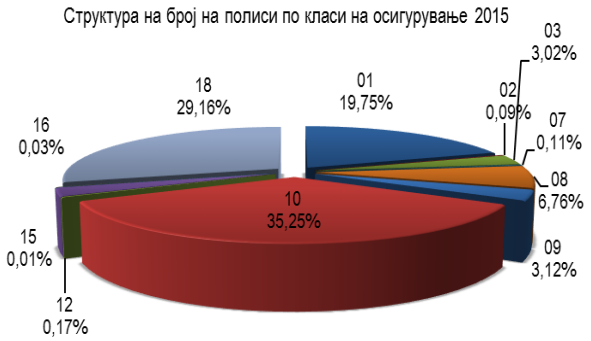

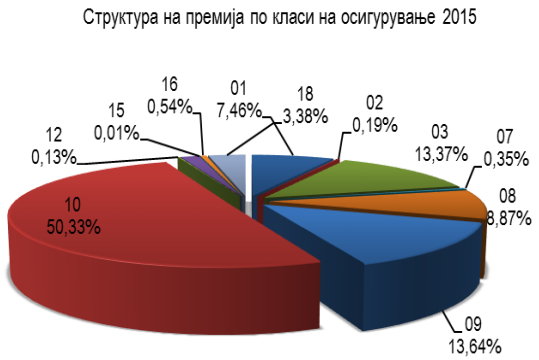

1.4. Полисирана премија по дистрибуциски канали

Структурата на премијата спрема продажни канали покажува дека 82,4% од вкупната премија е остварена од сопствената продажна мрежа (Комерцијалисти, Сопствени застапници и Агенции) , а остатокот од 17,6% од надворешната продажна мрежа, што во однос на минатата година покажува тренд на зголемување на продажбата преку сопствени канали на продажба, и тоа за 10%.

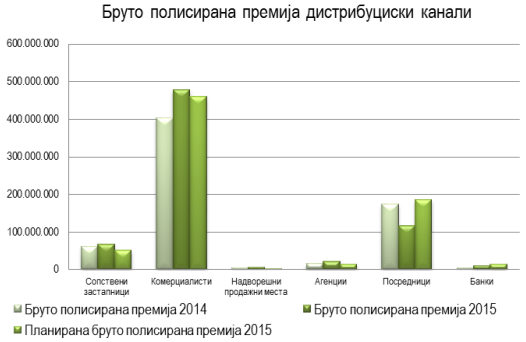

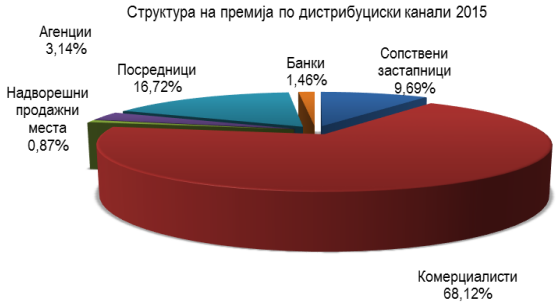

1.5. Полисирана премија по региони и служби

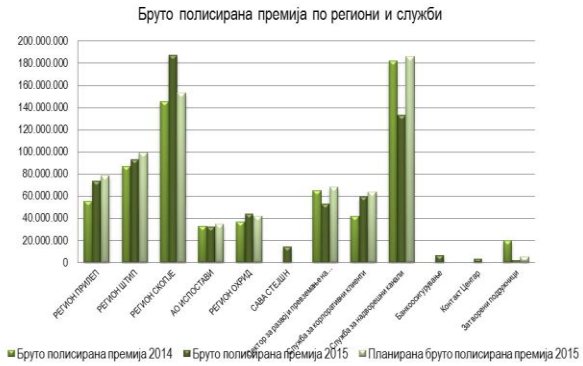

2. ШТЕТИ

2.1. Број на ликвидирани штети

Во 2015 година ликвидирани се 5.313 штети со што е остварен пораст на бројот на ликвидирани штети за 3,6% или ликвидирани се 185 штети повеќе од 2014 година.

Најголемо намалување на бројот на штетите е во класата 10 – Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила. Зголемување на бројот на ликвидации Друштвото бележи во класите на имотни осигурување, а тие се главно последица на бројните штети пријавени како резултат на поплавите кои се случија во текот на 2015 година.

Во 2015 година отворени судски предмети се вкупно 62, што во однос на 2014 година претставува пад, кога имавме состојба од 84 судски предмети.

Во однос на регресните постапки (билансни), во 2015 година постапено е по 99 регреси. Оваа состојба е помала во однос на 2014, кога е постапено по 120 регресни предмети.

Табела бр.5 - Број на штети

Видови на осигурување	Број на број на штети 01.01-31.12.2014	%	Број на број на штети 01.01-31.12.2015	%	Индекс 2015/2014	Ралика 2015-2014
Осигурување од незгода	562	11,0%	**564**	10,6%	100,4%	2
Здравствено осигурување	19	0,4%	**18**	0,3%	94,7%	-1
Осигурув. на патнички возила(каско)	962	18,8%	**950**	17,9%	98,8%	-12
Осигурување на пловни објекти (каско)	1	0,0%	**0**	0,0%	0,0%	-1
Осигурување на стока превоз (карго)	1	0,0%	**1**	0,0%	100,0%	0
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	97	1,9%	**99**	1,9%	102,1%	2
Останати осигурувања на имот	686	13,4%	**811**	15,3%	118,2%	125
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	2.380	46,4%	**2.232**	42,0%	93,8%	-148
Осигурување од општа одговорност	18	0,4%	**13**	0,2%	72,2%	-5
Финансиски штети	0	0,0%	**4**	0,1%	0,0%	4
Осигурување на туристичка помош	402	7,8%	**621**	11,7%	154,5%	219
ВКУПНО	**5.128**	**100,0%**	**5.313**	**100,0%**	**103,6%**	**185**

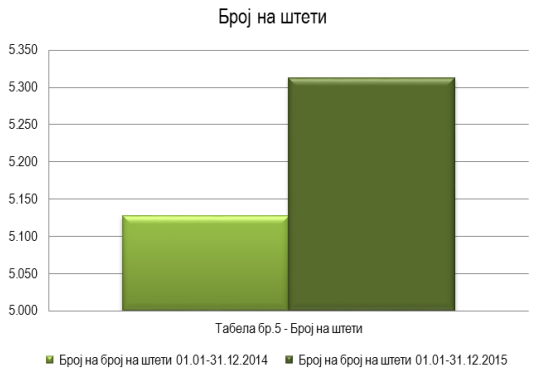

2.2. Износ на ликвидирани штети

Во извештајниот период ликвидирани се штети во износ од 294.864.915 денари (€ 4.786.768), што е за 13% повеќе споредено со истиот период претходната година или пораст од 33.873.798 денари (€ 549.899) од година на година.

Планираниот износ на ликвидациите одстапува од реализацијата на ликвидираниот износ за -120.722.775 денари (-€ 1.959.785) или 29% помалку реализирани ликвидации од планирани за 2015 година. Причина за одстапувањето помеѓу планираниот и реализираниот износ се во најголем дел штети планирани да се ликвидираа во класата 13-Општа одговорност кои се резервирани веќе подолг период, и кои во поголем износ ќе останат во планот за ликвидација за 2017 година.

Табела бр.6 - Бруто ликвидирани штети (со вклучени регреси)

Во мкд

Видови на осигурување	Бруто ликвидиран износ 2014	%	**Бруто ликвидиран износ 2015**	%	*Планиран бруто ликвидиран износ 2015*	%	Индекс 2015/2014	2015/План 2015
Осигурување од незгода	19.667.727	7,5%	**18.840.946**	6,4%	*23.777.305*	5,7%	95,8%	79,2%
Здравствено осигурување	340.593	0,1%	**333.708**	0,1%	*798.905*	0,2%	98,0%	41,8%
Осигурув. на патнички возила(каско)	55.962.877	21,4%	**56.285.429**	19,1%	*45.389.085*	10,9%	100,6%	124,0%
Осигурување на пловни објекти (каско)	106.383	0,0%	**0**	0,0%	*60.000*	0,0%	0,0%	/
Осигурување на стока превоз (карго)	475.874	0,2%	**58.599**	0,0%	*600.000*	0,1%	12,3%	9,8%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	11.378.971	4,4%	**23.365.345**	7,9%	*27.354.791*	6,6%	205,3%	85,4%
Останати осигурувања на имот	20.068.660	7,7%	**42.078.665**	14,3%	*30.372.111*	7,3%	209,7%	138,5%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	136.019.770	52,1%	**131.339.148**	44,5%	*155.685.163*	37,5%	96,6%	84,4%
Осигурување од општа одговорност	9.685.159	3,7%	**12.393.909**	4,2%	*123.415.378*	29,7%	128,0%	10,0%
Финансиски штети	0	0,0%	**8.938**	0,0%	*0*	0,0%	/	/
Осигурување на туристичка помош	7.285.102	2,8%	**10.160.229**	3,4%	*8.134.952*	2,0%	139,5%	124,9%
ВКУПНО	**260.991.117**	**100,0%**	**294.864.915**	**100,0%**	***415.587.690***	**100,0%**	**113,0%**	**71,0%**

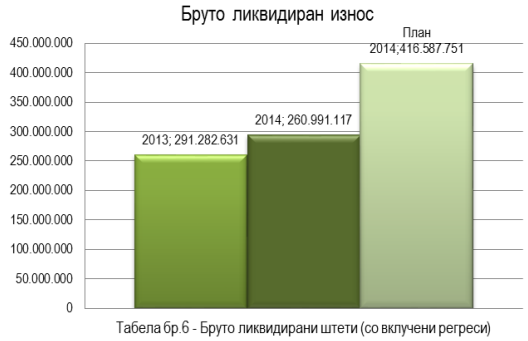

2.3. Структура на штети

Структурата на ликвидациите на Друштвото во 2015 година во најголем дел се состои од класата на задолжителните осигурувања АО (44,5%), потоа следи Каско со 19,1%. Имотното осигурување *(од пожар и останат имот*) заедно учествуваат со 22,2% во вкупното осигурување, незгодата со 6,4% и Осигурувањето од општа одговорност со 4,2% во вкупното портфолио ликвидации на штети на Друштвото во 2015 година.

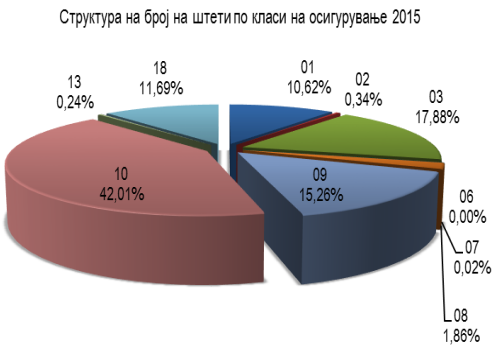

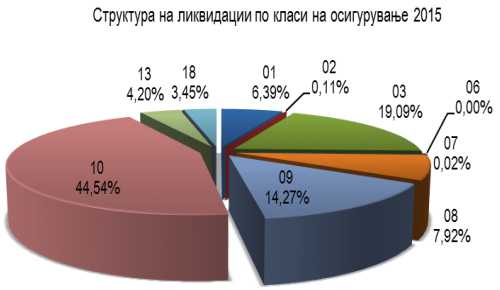

2.4. Ликвидирани штети по дистрибуциски канали

На основа на премија на внатрешната продажна мрежа Друштвото ликвидирало 80,1% од вкупните ликвидирани штети, а останатиот дел е од Надворешната продажна мрежа (19,9%), и тоа кај Брокерите 18,9%, незначајни 1% кај Останатите продавачи.

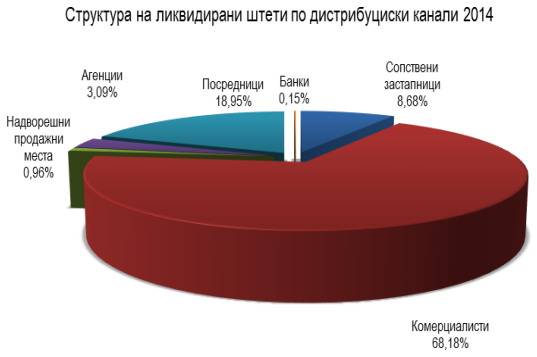

2.5. Ликвидирани штети по региони и служби

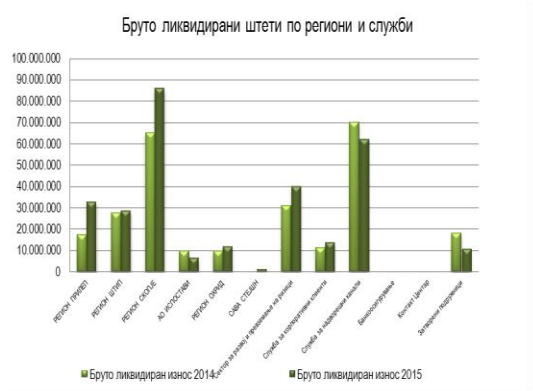

3. ШТЕТИ / ПРЕМИЈА (Loss Ratio)

Вкупното учеството на бруто ликвидираните штети во бруто полисираната премија изнесува 41,9%, и истото е зголемено во споредба со претходната година за 2,8 п.п..Во однос на планираниот штетен коефициент, се забележува значително подобрување, и тоа помал реализиран штетен коефициент 15 п.п.. Штетниот резултат изнесува 408.082.987 денари (€6.624.724), и во споредба со 2014 година е подобрен за 2.427.835 денари (€39.413).

Внатрешната продажна мрежа во вкупниот штетен резултат има учество 84,1% (343.119.761 денари), додека останатиот дел е реализиран од надворешната продажна мрежа, и тоа во износ од 64.963.226 денари (15,9%). Штетниот коефициент на Внатрешната продажна мрежа изнесува 40,8%, додека Надворежната мрежа бележи штетен коефицент од 47,5% (Брокерите – 47,5%).

Табела бр.7 - Бруто штетен коефициент

Видови на осигурување	Бруто штетен коефициент			Промена 2015 & 2014	Промена 2015 & П2015
	2014	2015	П2015		
Осигурување од незгода	41,2%	**35,9%**	47,8%	-5,3	-11,9
Здравствено осигурување	19,2%	**24,4%**	44,9%	5,2	-20,5
Осигурув. на патнички возила(каско)	58,6%	**59,9%**	46,2%	1,3	13,7
Осигурување на пловни објекти (каско)	43,8%	**0,0%**	24,1%	-43,8	-24,1
Осигурување на стока превоз (карго)	15,7%	**2,4%**	21,9%	-13,3	-19,5
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	19,6%	**37,5%**	33,7%	17,9	3,8
Останати осигурувања на имот	30,4%	**43,9%**	36,2%	13,5	7,7
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	38,0%	**37,1%**	41,7%	-0,9	-4,6
Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	**0,0%**	0,0%	0,0	0,0
Осигурување од општа одговорност	80,8%	**104,4%**	985,4%	23,6	-881,1
Финансиски штети	0,0%	**0,2%**	0,0%	0,2	0,2
Осигурување на туристичка помош	33,0%	**42,7%**	34,1%	9,7	8,7
ВКУПНО	**39,1%**	**41,9%**	**56,9%**	2,8	-15,0

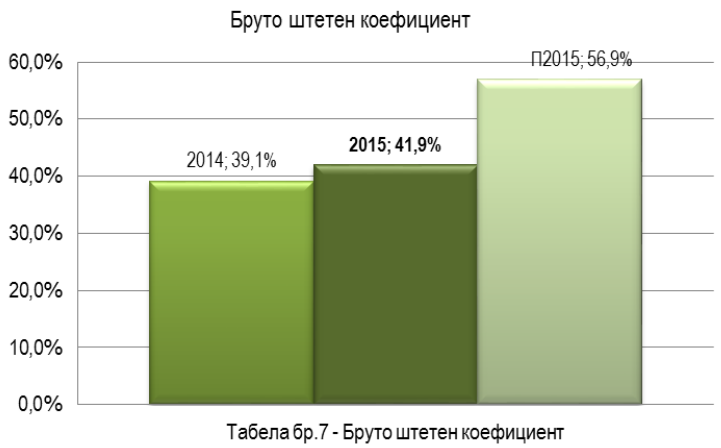

Табела бр.7 - Бруто штетен коефициент

4. РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

На крајот на извештајниот период (*31 Декември 2015*), резервирани се 1.743 штети или за 8,1% повеќе отколку во истиот период претходната година. Подинамичен раст на бројот на резервираните штети бележиме кај Осигурувањето од незгода и Осигурување на имот. Споредено со минатата година бројот на резервации со состојба 31.12.2015 е најмал во класата на туристичка помош, и тоа помалку 77 резервации.

4.1. Број на резервирани штети

Табела бр.8- Број на резервирани штети

Видови на осигурување	Број на број на резервации 01.01-31.12.2014	%	Број на број на резервации 01.01-31.12.2015	%	Индекс 2015/2014	Ралика 2015-2014
Осигурување од незгода	123	7,6%	**152**	8,7%	123,6	29
Здравствено осигурување	0	0,0%	**1**	0,1%	-	1
Осигурув. на патнички возила(каско)	219	13,6%	**243**	13,9%	111,0	24
Осигурување на стока превоз (карго)	1	0,1%	**1**	0,1%	100,0	0
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	46	2,9%	**46**	2,6%	100,0	0
Останати осигурувања на имот	173	10,7%	**223**	12,8%	128,9	50
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	835	51,8%	**952**	54,6%	114,0	117
Осигурување од општа одговорност	55	3,4%	**41**	2,4%	74,5	-14
Осигурување на туристичка помош	161	10,0%	**84**	4,8%	52,2	-77
ВКУПНО	**1.613**	**100,0%**	**1.743**	**100,0%**	**108,1**	**130**

4.2. Износ на резервирани штети

Состојбата на резервираните штети на 31 декември 2015 е намалена за 1,5% во споредба со состојбата на истиот ден на 2013 година или резервацијата е помала за 5.857.072 денари (€ 95.082). Во однос на годишниот план резервациите бележат поголем износ за 109.432.737 денари (€ 1.776.505) или за 40,9% повеќе резервации. Причината за ова големо одстапување е планираната ликвидација на штетите кои се резервирани во класата на Општа одговорност, а кои не беа ликвидирани како што беше планирано.

Табела бр.9 - Резервирани штети *Во мкд*

Видови на осигурување	Бруто резервиран износ 2014	%	**Бруто резервиран износ 2015**	%	*Планиран бруто резервиран износ 2015*	%	Индекс 2015/2014	2015/План 2015
Осигурување од незгода	5.071.108	1,3%	**6.239.045**	1,7%	*5.995.565*	2,2%	123,0%	104,1%
Здравствено осигурување	0	0,0%	**7.500**	0,0%	*0*	0,0%	/	/
Осигурув. на патнички возила(каско)	25.931.776	6,8%	**19.828.820**	5,3%	*27.141.906*	10,1%	76,5%	73,1%
Осигурување на стока превоз (карго)	60.000	0,0%	**245.000**	0,1%	*0*	0,0%	408,3%	/
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	10.927.119	2,9%	**12.279.743**	3,3%	*11.933.644*	4,5%	112,4%	102,9%
Останати осигурувања на имот	22.611.458	5,9%	**24.467.414**	6,5%	*21.589.478*	8,1%	108,2%	113,3%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	133.930.449	35,0%	**143.263.081**	38,0%	*140.809.950*	52,6%	107,0%	101,7%
Осигурување од општа одговорност	181.810.427	47,5%	**166.845.087**	44,2%	*59.035.400*	22,0%	91,8%	282,6%
Финансиски штети	0	0,0%	**0**	0,0%	*0*	0,0%	/	/
Осигурување на туристичка помош	2.712.557	0,7%	**4.022.132**	1,1%	*1.259.142*	0,5%	148,3%	319,4%
ВКУПНО	**383.054.894**	**100,0%**	**377.197.822**	**100,0%**	***267.765.085***	**100,0%**	**98,5%**	**140,9%**

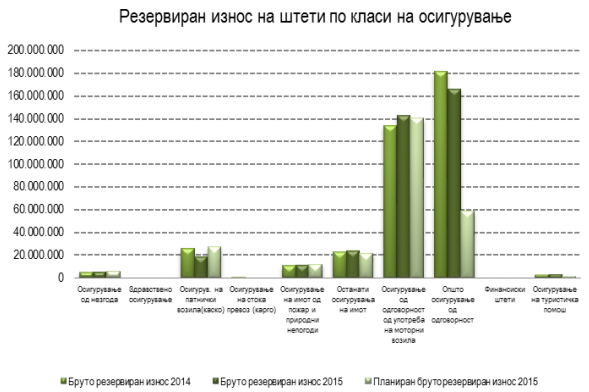

4.3. Структура на резервирвации на штети

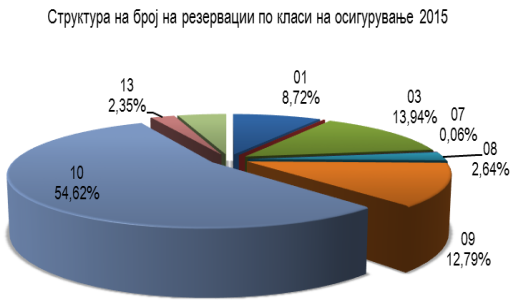

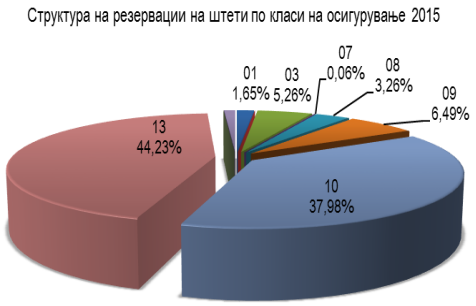

5. РЕОСИГУРУВАЊЕ

Друштвото во 2015 година имаше склучено повеќе различни договори за реосигурување, и тоа:

1. Непропорционален Вишок на штети договор за имотно осигурување со капацитет од 800.000 еур и ретенција од 350.000 еур

2. Пропорционален договор за имотно реосигурување на Вишок на штети на основа на Максимална можна штета над 800.000 еур со капацитет од 16.000.000 еур

3. Пропорционален договор за Имотно реосигурување на ризикот земјотрес со капацитет од 7.000.000 еур

4. Пропорецонален договор за Имотно реосигурување на посеви и плодови со капацитет од 1.000 .000 еур

5. Непропорционален договор за Вишок на штети за реосигурување на катастрофални ризици (поплава , олуја и земјотрес) со капацитет од 1.000.000 еур

6. Непропорционален Вишок на штети договор за реосигурување на домашна автомобилска одговорност, со капацитет до законски утврдените лимити

7. Непропорционален Вишок на штети договор за реосигурување на зелена карта со неограничено покритие и законски утврдените максимални суми на осигурување кај возила кои превезуваат опасни материи.

8. Непропорционален Вишок на штети договор за реосигурување на животни со капацитет од 650.000 евра и ретенција од 250.000 евра.

Покрај овие договори компанијата обезбедува и факултативно реосигурување на ризиците кои се над нејзините максималните покритија.

Во 2015 година премијата предадена во реосигурување изнесува 78,9 милиони денари. Цедираната премија во однос на 2014 година е зголемена за 10.6 %, што се должи на новите договори за реосигурување на катастрофални ризици и за реосигурување на животни.

Годишниот план на цедирана премија е исполнет со 95%.

Штетите во реосигурување во 2015 година изнесуваат 31,3 милиони денари и имаат зголемување од 105 % или за 16 милиони денари во однос на минатата година. Ова зголемување се должи на штетите настанати по договорот за реосигурување на посеви и плодови, како и на штетата за Гранит АД Скопје.

Во однос на резервациите:

- преносната премија бележи пораст за 10% во споредба со 2014 година, што е очекувано поради новиот договор за осигурување на животни и нов фронтинг аранжман склучен во ноември 2015 година кои ја покачија оваа ставка.
- резервираните штети се намалија за 11,3 % поради решавањето на големата штета за Гранит АД Скопје.
- резервите за настанати, а непријавени штети се намалени за 45% поради завршувањето на рокот за пријавување на штети од одговорност од ЕВН Македонија.

6. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

6.1. Бруто технички резерви

Техничките резерви на крајот на 2015 година се пресметани и издвоени во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и истите овозможуваат долгорочно исполнување на обврските од договорите за осигурување.

Техничките резерви се состојат од:

- **резерви за преносни премии**, пресметани по принципот *pro rata temporis*;
- **резерви за бонуси и попусти**; и
- **резерви за штети**, кои ги вклучуваат резервите за пријавените, а сѐуште неликвидирани штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за трошоци за штети.

Бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2015 година изнесуваат 868.609.623 денари, што е за 1,7% повисок износ споредено со претходната година. Во однос на планот за 2015 година, бруто техничките резерви бележат поголем износ од 92.710.956 денари или бруто техничките резервации се повисоки од планираните за 11,9%. Исто така, со оглед на тоа што планот за полисирана премија беше за околу 27 милиони денари повисок од фактичката реализација и преносните премии се за околу 24 милиони денари пониски од планираните.

Табела бр.10 - Бруто технички резервации *Во мкд*

Видови на осигурување	Вкупно бруто технички резервации 2014	%	**Вкупно бруто технички резервации 2015**	%	*Планиран вкупно бруто технички резервации 2015*	%	Индекс 2015/2014	2015/План 2015
Осигурување од незгода	34.899.916	4,1%	**35.422.194**	4,1%	*42.074.401*	5,4%	101,5%	84,2%
Здравствено осигурување	423.447	0,0%	**324.744**	0,0%	*906.727*	0,1%	76,7%	35,8%
Осигурув. на патнички возила(каско)	75.819.824	8,9%	**70.612.032**	8,1%	*79.820.357*	10,3%	93,1%	88,5%
Осигурување на пловни објекти (каско)	112.140	0,0%	**94.178**	0,0%	*116.577*	0,0%	84,0%	80,8%
Осигурување на стока превоз (карго)	664.271	0,1%	**779.845**	0,1%	*563.781*	0,1%	117,4%	138,3%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	39.934.701	4,7%	**47.970.253**	5,5%	*48.014.456*	6,2%	120,1%	99,9%
Останати осигурувања на имот	49.459.640	5,8%	**55.913.390**	6,4%	*59.534.381*	7,7%	113,0%	93,9%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	434.612.763	50,9%	**459.299.566**	52,9%	*469.543.774*	60,5%	105,7%	97,8%
Осигурув. од одговорност пловни објекти	335.848	0,0%	**474.754**	0,1%	*377.122*	0,0%	141,4%	125,9%
Осигурување од општа одговорност	209.497.303	24,5%	**186.506.319**	21,5%	*67.184.129*	8,7%	89,0%	277,6%
Гаранциско осигурување	42.215	0,0%	**41.096**	0,0%	*27.297*	0,0%	97,3%	150,6%
Финансиски штети	713.600	0,1%	**1.681.107**	0,2%	*776.788*	0,1%	235,6%	216,4%
Осигурување на туристичка помош	7.537.395	0,9%	**9.490.145**	1,1%	*6.958.879*	0,9%	125,9%	136,4%
ВКУПНО	**854.053.063**	**100,0%**	**868.609.623**	**100,0%**	***775.898.667***	**100,0%**	**101,7%**	**111,9%**

Преносните премии на крајот на 2015 се за 13.994.983 денари повисоки во однос на крајот на 2014 година.

Резервите за штети (сѐвкупно) се на пониско ниво во однос на крајот на 2014 година за 501.321 денари. Најголемо зголемување има кај класата Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила, каде што вкупните резерви се за 21.094.028 денари повисоки во однос на крајот на претходната година. Најголемо намалување на состојбате на вкупните резервации Друштвото бележи на класата Осигурување од општа одговорност, со намалување од 23.367.035 денари.

6.2. Нето технички резерви

Нето техничките резерви (бруто технички резерви намалени за износот предаден во реосигурување) се за 5,8% повисоки во однос на претходната година, а се помали во однос на планот за 0,4%. Оттука, може да се заклучи дека промените кај вкупните нето технички резервации во однос на минатата година, како и во однос на планот се незначителни.

Табела бр.11 - Нето технички резервации *Во мкд*

Видови на осигурување	Вкупно нето технички резервации 2014	%	**Вкупно нето технички резервации 2015**	%	*Планиран вкупно нето технички резервации 2015*	%	Индекс 2015/2014	2015/План 2015
Осигурување од незгода	34.899.916	5,3%	**35.422.194**	5,1%	*42.074.401*	6,0%	101,5%	84,2%
Здравствено осигурување	423.447	0,1%	**324.744**	0,0%	*906.727*	0,1%	76,7%	35,8%
Осигурув. на патнички возила(каско)	75.819.824	11,5%	**70.612.032**	10,1%	*79.820.357*	11,4%	93,1%	88,5%
Осигурување на пловни објекти (каско)	112.140	0,0%	**94.178**	0,0%	*116.577*	0,0%	84,0%	80,8%
Осигурување на стока превоз (карго)	664.271	0,1%	**779.845**	0,1%	*563.781*	0,1%	117,4%	138,3%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	24.505.372	3,7%	**39.285.877**	5,6%	*35.389.679*	5,1%	160,3%	111,0%
Останати осигурувања на имот	39.574.250	6,0%	**46.946.250**	6,7%	*45.346.399*	6,5%	118,6%	103,5%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	434.612.763	66,0%	**459.299.566**	66,0%	*469.478.121*	67,2%	105,7%	97,8%
Осигурув. од одговорност пловни објекти	335.848	0,1%	**474.754**	0,1%	*377.122*	0,1%	141,4%	125,9%
Осигурување од општа одговорност	39.197.250	6,0%	**32.394.825**	4,7%	*17.121.037*	2,4%	82,6%	189,2%
Гаранциско осигурување	42.215	0,0%	**41.096**	0,0%	*27.297*	0,0%	97,3%	150,6%
Финансиски штети	711.271	0,1%	**1.217.349**	0,2%	*774.497*	0,1%	171,2%	157,2%
Осигурување на туристичка помош	7.537.395	1,1%	**9.490.145**	1,4%	*6.958.879*	1,0%	125,9%	136,4%
ВКУПНО	**658.435.963**	**100,0%**	**696.382.855**	**100,0%**	***698.954.874***	**100,0%**	**105,8%**	**99,6%**

6.3. Структура на технички резервации

VI. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

1. РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во 2015 год. САВА осигурување оствари **позитивен финансиски резултат** од своето работење во износ од **27.913.568 денари после платениот данок**, а **31.416.495 денари добивка пред одданочување**.

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 659.309.219 денари, што претставува пораст од 3,6% или 22.964.264 денари повеќе приходи во однос на минатата деловна година, кога приходите изнесуваа 636.344.955 денари.

Вкупните расходи од работењето во 2015 година изнесуваа 627.892.725 денари, што е за 2,4% или 14.932.748 денари повеќе од минатата 2014 година.

Табела бр. 12 - Биланс на успех

САВА осигурување а.д. Скопје

БУ: Биланс на успех

Опис на позиција	Износ		Пад/пораст (2015/2014)
	Претходна 2014 деловна година	Тековна 2015 деловна година	
1	3	2	4(2/1-100%)
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	**636.344.955**	**659.309.219**	**3,61%**
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	579.151.494	611.962.443	5,67%
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	29.822.835	22.890.959	-23,24%
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	7.496.332	9.243.420	23,31%
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	6.628.701	8.897.461	34,23%
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	13.245.593	6.314.936	-52,32%
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	**612.959.976**	**627.892.725**	**2,44%**
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	248.906.650	288.328.606	15,84%
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	226.467	1.067.912	371,55%
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	8.893.027	2.579.510	-70,99%
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	287.826.809	277.892.489	-3,45%
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	3.392.197	809.953	-76,12%
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	35.670.674	35.205.824	-1,30%
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	3.565.681	2.516.616	-29,42%
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	24.478.471	19.491.814	-20,37%
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	23.384.978	31.416.495	34,34%
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	2.908.844	3.502.927	20,42%
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	**20.476.134**	**27.913.568**	**36,32%**

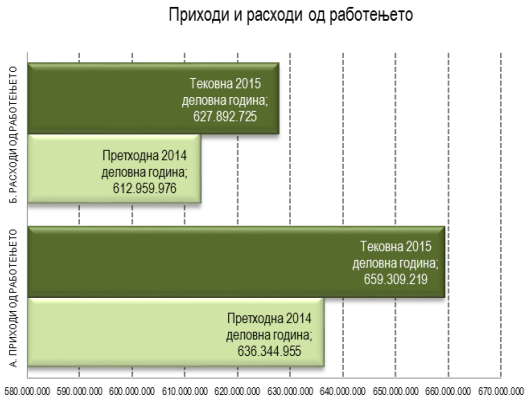

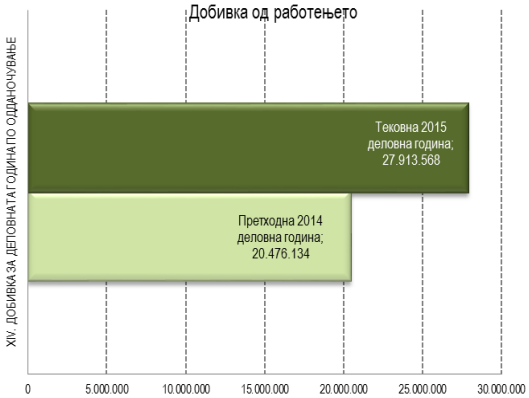

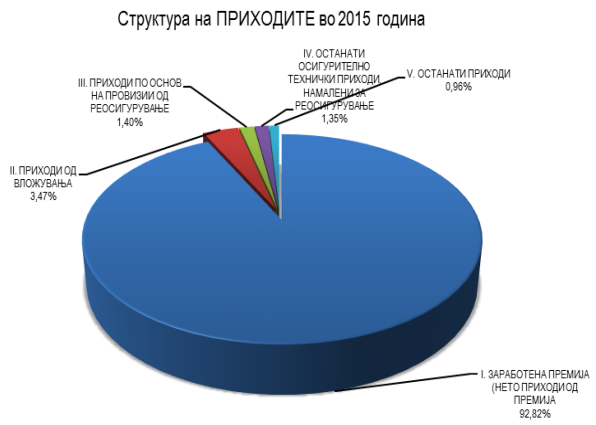

VII. ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

1. АКТИВА И ПАСИВА

САВА осигурување а.д. во 2015 година работи со стабилно портфолио и адекватна структура на капитал.

Вкупните средствата на Друштвото изнесуваат 1.294.410.071 денари или €21.013.150 (2014: 1.280.090.829 денари), што е повеќе од претходната година за -14.319.241денари (€232.455) или повеќе за 1,1%.

Најзначајни ставки во билансот на состојба на Друштвото за 2014 година се:

- **Вложувањата** се во износ од 871.549.222 денари (€14.148.526). Вложувањата се зголемени во однос на минатата деловна година и тоа за 1,4% или за 11.933.605 денари. Најголемо влијание врз зголемување на вложувањата има добрата ликвидносна состојба во текот на деловната 2015 година.
- **Побарувањата** оваа деловна година се зголемени за 24% или 36.110.864 денари, и изнесуваат 186.642.326 денари (€3.029.908) главо од зголемениот обем на премија на Друштвото.
- **Бруто техничките резерви** изнесуваат 868.609.623 денари (€14.100.860) и се зголемени за 14.556.560 денари или за 1,7% во однос на крајот на 2014 година како резултат на зголемените резерви за преносни премии и резервации на штети во класата Одговорност од уптреба на моторни возила.
- **Обрските** на Друштвото се во износ од 128.152.257 денари (€2.080.394) и се помали во однос на лани за -30.803.533 денари или помалку за 19,4%. Обврските најмногу се намалени во делот на Обврски од работи за соосигурување и реосигурување, и тоа во вкупен износ од -29.535.948 денари, поради измирувањето на заостанатиот долг према Сава Ре.

Табела бр. 13 - Биланс на состојба

САВА осигурување а.д. Скопје

БС: Биланс на состојба

Опис на позицијата	Претходна деловна 2014 година	Тековна деловна 2015 година	Пад/пораст (2015/2014)
1	2	3	4 (3/2-100%)
АКТИВА			
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	13.615.865	10.022.870	-26,4%
Б. ВЛОЖУВАЊА	859.615.617	871.549.222	1,4%
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	195.617.100	172.226.772	-12,0%
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	6.247.231	4.200.194	-32,8%
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	150.531.462	186.642.326	24,0%
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	27.392.076	27.624.964	0,9%
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	27.071.479	22.143.724	-18,2%
S. ВКУПНА АКТИВА	**1.280.090.829**	**1.294.410.071**	**1,1%**
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	9.592.379	13.720.781	43,0%
ПАСИВА			
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	258.396.122	286.449.038	10,9%
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	854.053.063	868.609.623	1,7%
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	8.524.913	10.141.956	19,0%
Ѓ.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	160.942	1.057.197	556,9%
Ж. ОБВРСКИ	158.955.790	128.152.257	-19,4%
И. ВКУПНА ПАСИВА	**1.280.090.829**	**1.294.410.071**	**1,1%**
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	9.592.379	13.720.781	43,0%

Структура на АКТИВАТА на 31.12.2015 година

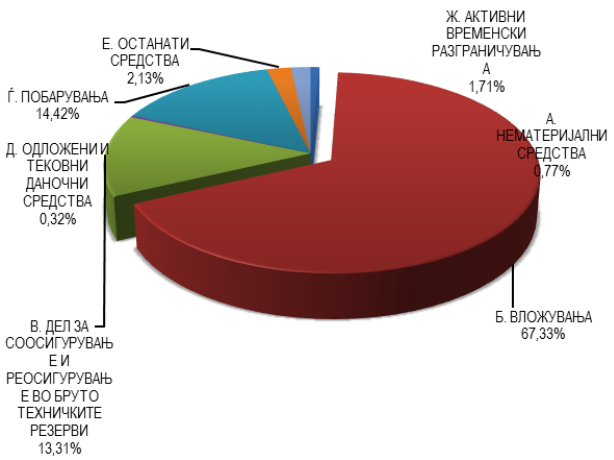

Структура на ПАСИВАТА на 31.12.2015 година

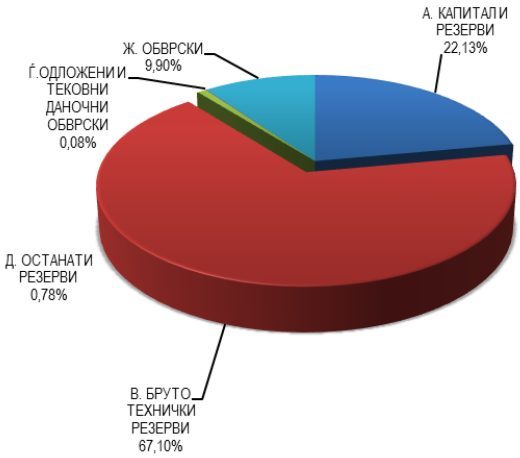

2. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Спрема важечката Законска регулатива (Сл.весник 79/2007) сите осигурителни друштва кои обавуваат неживотни осигурувања требаат до крајот на годината да обезбедат минимален капитал во износ од 3 милиони ЕУР во гарантниот фонд.

Во текот на 2015 година САВА осигурување а.д. бележи зголемување на вкупниот капитал на Друштвото поради остварениот позитивен финансиски резултат на крајот на 2015 година. Друштвото бележи зголемување и во останатите делови од Капиталот, и тоа во Ревалоризационите резерви, Резервите на капиталот и Нераспоредената добивка.

Табела бр. 14 - Капитал *Во мкд*

К А П И Т А Л	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	Индекс 2013/12	Индекс 2014/13	Индекс 2015/14
Основна главнина	307.726.518	234.072.672	234.072.672	234.072.672	76,07%	100,00%	100,00%
Резерви на капиталот		213.770	328.926	7.154.304	0,00%	153,87%	2175,05%
Ревалоризациони резерви	-44.193	801.572	2.860.536	2.999.885	-1813,80%	356,87%	104,87%
Нераспоредена добивка	-73.653.913	427.540	657.853	14.308.609	-0,58%	153,87%	2175,05%
Нераспоредена добивка од тековната година	641.310	345.468	20.476.135	27.913.568	53,87%	5927,07%	136,32%
	234.669.722	235.861.022	258.396.122	286.449.038	100,51%	109,55%	110,86%

VIII. ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО

Во 2015 година на македонскиот осигурителен пазар, кој сеуште спаѓа во категоријата на неразвиени осигурителни пазари, се повеќе се чувствува силна конкуренција и борба на пазарот. Покрај силната конкуренција САВА осигурување успешно се бори на пазарот, остварува напредок и го држи петтото место во вкупното осигурување.

Конкуренцијата во наредниот период ќе биде силна, беспоштедна и поагресивна, поради што ќе биде неопходно да се инвестира многу повеќе во развојот, квалитетот и марктингот.

Главните оперативни опасности во 2015 година беа:

- нелојална конкуренција;
- ниска куповна моќ;
- мал финансиски пазар;
- низок степен на ликвидност на стопанските субјекти;
- општ тренд на намалување на премиските стапки, особено за учество на тендерите, кои ја кршат економската логика и рентабилноста на работењето;
- општ тренд на зголемување на просечната провизиска стапка на пазарот.

IX. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

На ден 31.12.2015 година акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје изнесува 3.805.905 ЕУР. Акционерскиот капитал на САВА осигурување е поделен на 18.326 обични акции со номинална вредност на 1 акција од 207,6779 ЕУР. 1 обична акција дава право на 1 глас во Собранието на акционери на САВА осигурување, а.д. Скопје. Акционерите - сопственици на обични акции од САВА осигурување, а.д. Скопје ги имаат следниве права од акциите, и тоа:

1. Право на глас во Собранието на Друштвото,
2. Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
3. Право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Табела бр.15 - Сопственичка структура

Акционер	Број на акции	Номинална вредност на акциите (еур)	Структура %
Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана	16.940	3.518.064	92,44%
Премиум Инвест Дооел Увоз-Извоз Скопје	596	123.776	3,25%
Ѓорѓи Трајковски	287	59.604	1,57%
Еуростандард Банка Скопје	237	49.220	1,29%
Крсте Таневски	135	28.037	0,74%
Друштво за трговија и услуги ФМГ Гроуп ДООЕЛ Скопје	83	17.237	0,45%
Евроинс Осигурување	24	4.984	0,13%
Југотутун АД Скопје	13	2.700	0,07%
Ѓорѓи Јованов	11	2.284	0,06%
ВКУПНО	**18.326**	**3.805.905**	**100,0%**

Членовите на Одборот на директори немаат сопственост на акции во акционерскиот капитал на САВА осигурување.

Табела бр.16 - Структура на сопственичка структура

Акционери	Број акции	% во сите издадени акции
Правни лица	17.893	97,64%
Физички лица	433	2,36%
Фондови	-	-
Вкупно:	**18.326**	**100,00%**

Денес САВА осигурување е дел од групацијата на Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана која е една од најголемите реосигурителни компаниии во Централна Европа. Привилегијата да се биде дел од ваква групација е многукратна. Покрај сигурноста која ја има клиентот, тука е и многу годишното искуство во осигурителната сфера, но и перспективата за воведување на нови развојни начини на продажба на нашиот осигурителен пазар.

Изминатиот тригодишен период не потсети на комплексноста на управувањето со ризикот, што всушност е задача која што никогаш не е завршена. Исто така, се испостави дека глобализацијата сепак содржи позитивни и негативни импликации за речиси секоја економија и секоја компанија.

Покрај сите кризни ефекти и последици од брзиот напредок, Сава Ре Грпацијата има рејтинг А-, кој беше ажуриран од страна на рејтинг компанијата Standard & Poor's во Јули 2015 година, и според A.M. Best со ажуриран рејтинг А- од Октомври 2015 година.

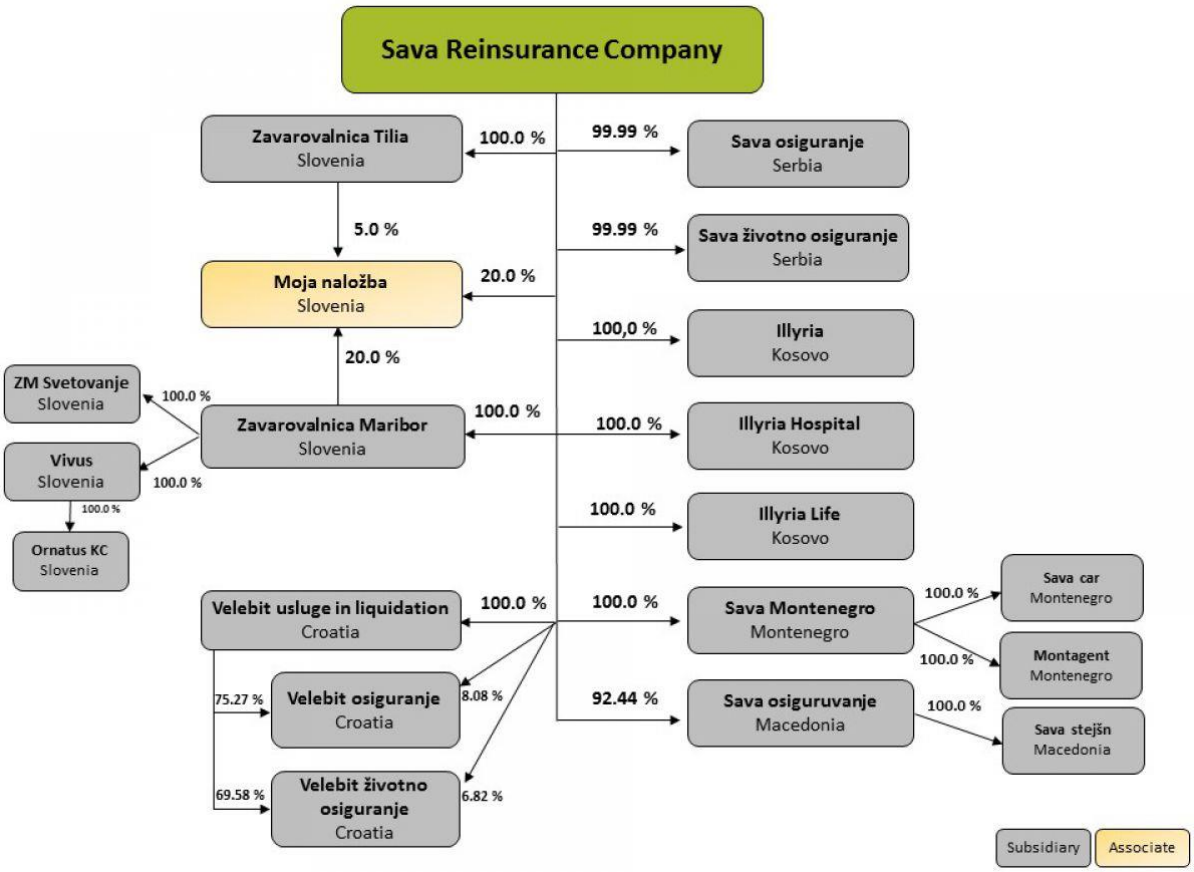

X. РАЗВОЈ И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ

1.РАЗВОЈ ВО 2015

За да ја задржиме стекнатата позиција, поставуваме стабилни односи во Друштвото и се прилагодуваме на се поголемите барања на модерниот пазар. Во своето работење перманентно ги пратиме современите европски и светски трендови и воведуваме иновации во согласност со светските стандарди. Во фокусот на нашето работење и понатаму остануваат осигурениците, како и придонесот за развојот на економијата во земјата. Вложувањето во квалитетот, знаењето и вештините се компаративна предност и придобивка за клиентите/осигурениците, акционерите и вработенити.

Друштвото во работењето се базира на следните вредности:

- Доверба и интегритет;
- Задоволство на клиентите;
- Продукти кои се формираат според потребите на клиентите;
- Грижа за угледот и напредокот на Друштвото;
- Користење на вкупните способности и капацитет, за развој и остварување на добри резултати во работењето;
- Задоволство и лојалност на вработените;
- Компетентност и одговорност во работењето;

- Транспарентност во работењето;
- Тимско и успешно работење.

2. ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2016

Во 2016 година, особено ќе се развиваат конкурентските предности на пазарот, ќе се вложува во квалитетот и асортиманот на производите и во продажната мрежа, со цел нашите производи да станат подостапни за осигурениците. Во 2016 година се планира воведување на нови продукти кои се уште не се присутни на пазарот и ќе и ја дадат неопходната конкурентска предност на нашата продажна мрежа. Во технологијата на работењето ќе се имплементираат современи деловни методи и ќе се вложува во знаење и вештини на нашите вработени. Така ќе обезбедиме сигурна иднина за своите клиенти, акционери и вработени.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им се обезбедат најдобри услуги, целокупен сервис во поглед на водење на осигурувањето и ризикот. Тоа е стратегија на нашето Друштво и гаранција за идниот развој.

Во 2016 година ќе продолжиме со нашата клучна цел – подобрување на квалитетот на сопствената продажна мрежа и на Друштвото, да се развива Центарот за подршка на продажната мрежа (Контакт Центарот) и да се креира поефикасен директен маркетинг, со цел да се зголеми бројот на нови осигуреници и да се зајакне осигурителниото портфолио.

Очекуваме да го зголемиме осигурителниото портфолио со нови продукти во Банкоосигурувањето, со цел да се привлечат нови клиенти, да се задоволат потреби на населението кои досега не биле опфатени со досегашната понуда на продукти, понуда на нови производи и сеопфатен пакет на осигурувања за граѓанството и за малото стопанство. Идејата е да се постигне што поголема сегментација на пазарот и понуда на осигурувања, кои се блиски на потребите на крајните корисници.

Кај тендерската продажба во 2016 година се очекува да се задржи трендот на опаѓање заради воведување на задолжително завршување на тендерската постапка со електронска аукција (негативно наддавање). Електронската негативна аукција значи дополнително еродирање на и онака екстремно ниската просечна премија потребна за склучување на осигурување преку тендери.

Во 2016 ќе се продолжи со веќе отпочнатите активности со одредени големи правни субјекти за склучување на договори за осигурување.

Во однос на наплатата на премијата се очекува поголема ефикасност во наплатата, што произлегува и од целисходната примена на промените во подзаконската регулатива и извршувањето, како и посилната софтверска поддршка.

Во смерниците за инвестициона политика на Друштвото за 2016 година планира инвестиции во делот на отварање на други сопствени станици за технички преглед “Sava Station”. Ангажманот на Друштвото во овој сегмент е пред се во насока на подобрување на услугата и зајакнување на сопствената продажна мрежа. Во рамките на овие технички станици Друштвото ќе формира сопствени продажни единици и сопствени штетни центри.

Организациската структура на Друштвото ќе се обликува динамично, според потребите и развојот. Во следната година ќе се работи и на хармонизацијата на сите делови на Друштвото, бидејќи тоа претставува битен фактор за успешно функционирање и координација на системот.

Со овие промени се очекува да се постигнат подобри резултати, поголема ефикасност, а со тоа и зголемување на задоволството на клиентите.

3.ОДНОСИ СО СТРАНКИТЕ

Задоволството на странките треба да биде наша основна вредност. Треба да го оптимизираме квалитетот на услугите и да ја зајакнеме лојалноста со странките.

Во односите со странките треба да ја зголемиме осигурителната култура и да го развиваме сегментарниот и индивидуален пристап до странките, да воведеме мултиканална продажба и да го поедноставиме процесот на продажба.

За целосно задоволување на потребите на осигурениците треба да развиваме осигурително-финансиски центри со широка понуда на финансиски услуги.

XI. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

1.ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

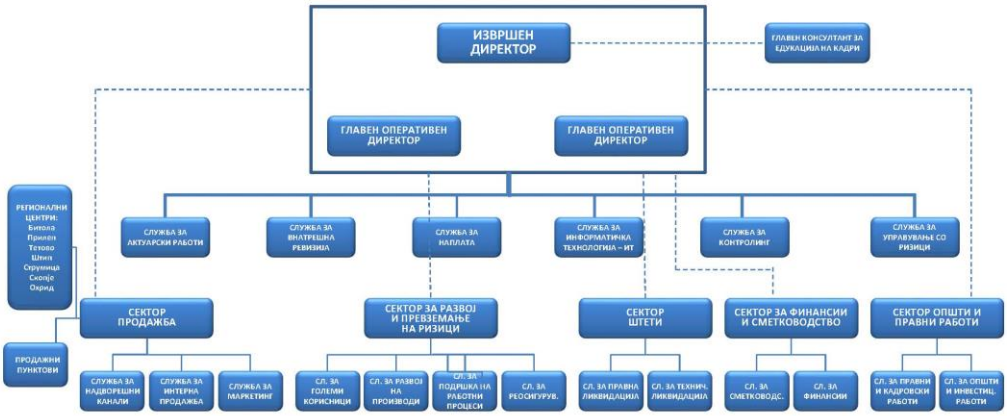

2.ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. Скопје на крајот на 2015 година располага со 41 подружници низ Република Македонија, и тоа со следниве локации:

1. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Три Бисери, со седиште во Скопје, на ул.Булевар Јане Сандански бр.7 ТЦ-Три Бисери Скопје,
2. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Гостивар, со седиште во Гостивар, на ул.Браќа Ѓиноски бр.185 Гостивар,
3. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Гостивар 1, со седиште во Гостивар, на ул.Борис Кидрич бб Гостивар,
4. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Дирекција Скопје, со седиште во Скопје, на ул.Загребска бр.28-А Скопје,
5. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Стара телевизија, со седиште во Скопје, на ул.Никола Парапунов бб Скопје,
6. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Ресен, со седиште во Ресен, на ул.29-ти Ноември бр.30/ГТЦ Ресен,
7. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Виница, со седиште во Виница, на ул.Никола Карев бб Виница,
8. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Берово, со седиште во Берово, на ул.23-ти Август бб Берово,
9. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Велес, со седиште во Велес, на ул.Владимир Назор бр.2 Велес,
10. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Струмица 2, со седиште во Струмица, на ул.Климент Охридски бб Струмица,
11. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Тетово, со седиште во Тетово, на ул.Јане Сандански бр.101 Тетово,
12. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Свети Николе, со седиште во Свети Николе, на ул.Кумановска бр.66 Св.Николе,
13. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Пробиштип, со седиште во Пробиштип, на ул.Миро Барага бр.1 Пробиштип,
14. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Струмица 1, со седиште во Струмица, на ул.Ленинова бр.96 Струмица,
15. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Куманово, со седиште во Куманово, на ул.Ленинова бр.2 лок.4 Куманово,
16. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Делчево, со седиште во Делчево, на ул.Булевар Македонија бб Делчево,
17. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Гевгелија, со седиште во Гевгелија, на ул.Маршал Тито бр.55 Гевгелија,
18. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Прилеп, со седиште во Прилеп, на ул.11-ти Октомври бр.80 Прилеп,
19. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Струмица, со седиште во Струмица, на ул.24-ти Октомври бр.46 Струмица,
20. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Охрид, со седиште во Охрид, на ул.Димитар Влахов бр.1 Охрид,
21. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Грација, со седиште во Скопје, на ул.Максим Горки бр.10 Скопје,
22. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Штип, со седиште во Штип, на ул.Кеј Маршал Тито бб Штип,
23. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Радовиш, со седиште во Радовиш, на ул.Булевар Александар Македонски бб Радовиш,
24. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Ќафасан, со седиште во Струга, на Граничен премин Ќафасан, Струга,
25. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Струга, со седиште во Струга, на ул.ЈНА бр.26А, Струга,

26. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Тетово 1, со седиште во Тетово, на ул.29-ти Ноември бр.108, Тетово,
27. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Охрид 1, со седиште во Охрид, на ул.Лазо Трпоски б.б., Охрид,
28. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Демир Хисар, со седиште во Демир Хисар, на ул.Битолска бр.27А., Демир Хисар,
29. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Кавадарци, со седиште во Кавадарци на ул.7-ми Септември бр. 41-1/1, Кавадарци,
30. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Автокоманда, со седиште во Скопје на ул.16-та Македонска бригада бр.22 Скопје и
31. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Карпош, со седиште во Скопје на ул.Партизански одреди бр.62-2/13, Скопје.
32. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Ченто, со седиште во Скопје на ул.Јужноморавски бригади бр.1, Скопје.
33. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Дебар, со седиште во Дебар на ул.Братство единство бр. 1, Дебар.
34. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Кичево, со седиште во Кичево на Бул. Ослободување бр. 81, Кичево.
35. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Охрид 2, со седиште во Охрид на ул.Илија Смически бр. 1. С. Лескоец, Охрид.
36. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Битола, со седиште во Битола на ул.Јосиф Христовски ББ, Битола.
37. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Крушево, со седиште во Крушево на ул.Коча Миленку бр.72, Крушево.
38. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Илинден, со седиште во Илинден на ул.Трница бр.1, Илинден.
39. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Велес 1, со седиште во Велес на ул.Моша Пијаде бр.13, Велес.
40. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Лажани, со седиште во Лажани на ул.Трска бр.1/1, Долнени.
41. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Куманово 1, со седиште во Куманово на ул.Козјачка бр.7, Доброшане, Куманово.

3. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА

САВА осигурување во секторот продажба располага со добро развиена мрежа на агенти во Скопје и во 41 подружница во градовите низ Републиката. Патот на постигнатите резултати беше тежок, но се работеше за млада и амбициозна екипа која имаше доверба во себе и во одговорните кои беа со нив.

Агентската мрежа во Скопје, продажбата ја почна ставајќи акцент на физички лица и на мали и средни претпријатија, и тоа: осигурување на имот, возила, незгода и осигурување на имотот на вработените. Изградени се добри односи со осигурениците и во наредниот период не се очекуваат проблеми од аспект на продажбата, обнова на полиси и ширење на продажбата.

Продажната мрежа, односно продажбата на осигурување се врши во Секторот за продажба во Скопје и во подружниците во поголемите градови низ Републиката и продажните места - шалтери во помалите градови, и тоа со:

- 68 редовно вработени агенти;
- 43 надворешни агенти;
- 25 брокерски друштва;
- 3 деловни банки;
- 64 туристички агенции,
- 1 увозник на возила;

- 1 агенции за застапување во осигурување;
- и останати канали на продажба.

Агентите продолжија со добрата практика - еден вработен со еден клиент и можност за пружање целосна услуга од сите видови на осигурување. На вработените во секторот за продажба овозможено им е целосно да се фокусираат на продажбата и на работата со клиентите. Нивните резултати програмски се евидентираат и врз основа на резултатите стимулативно се наградуваат.

Од овој начин на продажба има забележливи резултати и голем број на предности меѓу кои: унифицирано работење во сите центри на продажба - подружници, зголемен квалитет на услугата, брзо, квалитетно и навремено изготвување на понудите и пресметките по електронски пат, ефикасна контрола на изготвените полиси, зголемена контрола во наплатата на полисираната премија и пред се остварени добри односи со клиентите. Воспоставената деловна соработка е доста успешна и резултира со зголемен број на договори и полиси.

4. УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Стратешки насоки од областа на управување со човечки ресурси

Во САВА осигурување, а.д. Скопје (во понатамошниот текст: Друштвото) ги следиме следните стратешки насоки во областа на управувањето со човечките ресурси, и тоа:

- развој на HR функцијата во Друштвото,
- развој на организациската култура,
- развој и обука на вработените на сите нивоа во организацијата,
- грижа за безбедноста и здравјето на вработените и
- почитување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и општиот колективен договор.

Клучни активности од областа на управување со кадри во 2015 година

Во 2015 година во областа на управувањето со човечките ресурси се фокусиравме на следниве активности, и тоа:

- нови вработувања и престанок на постоечки вработувања,
- обуки на вработените на сите нивоа во Друштвото,
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на работникот, унапредување во работната позиција, парични награди, посета на обуки и сл.).

4.1. ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

Главно вработувањата во текот на 2015 година во најголем дел се однесуваа на нови вработувања заради потребите на продажбата следејќи ја политиката на Друштвото за развој на сопствената продажна мрежа, а помал дел на трансформација на веќе вработени во Друштвото од определено на неопределено време. Престанокот на вработувањата во најголем дел се однесува на лица кои не постигнале задоволителни резултати во своето работење со што не им е продолжен договорот за вработување во Друштвото, а помал дел на самоиницијативно заминување од Друштвото. Најголемиот дел од флуктуацијата на вработени се случува во Секторот за продажба, и тоа во агентската мрежа. Во 2015 година не е направена реорганизација во ниеден дел од работењето на Друштвото.

4.1.1. Број на вработени во Друштвото

На 31.12.2015 година вкупниот број на вработени лица во Друштвото изнесува 196, што претставува за 26 вработени лица повеќе во однос на претходната година и 3 вработени повеќе во однос на планот за 2015 година.

Политиката на вработување во 2015 година беше непосредно поврзана со потребите на работата, односно поврзана со обемот на активности во делот на продажбата и адекватната поддршка која треба да ја добива Друштвото од другите сектори, а главната цел е мотивација, усовршување и оптимално користење на потенцијалот на вработените.

Во САВА осигурување во сите сектори и самостојни служби во текот на 2015 година беше евидентирана следнава состојба на вработени, и тоа:

1. **Секторот за Штети** на 31.12.2015 год. брои 12 вработени, еден вработен повеќе во однос на 31.12.2014 год. и еден повеќе во однос на Планот за 2015 година,
2. **Во Секторот за продажба** бројот на вработени на 31.12.2015 год. изнесува 145 вработени, и тоа за 28 вработени повеќе во однос на 31.12.2014 година,
3. **Секторот за развој и превземање на ризици** на 31.12.2015 година брои 11, исто со состојбата на 31.12.2014 година,
4. **Секторот за финансии и сметководство** брои 7 вработени, ист број на вработени со состојбата на ден 31.12.2014 година и во однос на Планот за 2015 година,
5. **Секторот за општи и правни работи** брои 7 вработени на 31.12.2015 година и истиот е непроменет во однос на 31.12.2014 година и во однос на Планот за 2015 година и
6. **Бројот на вработени во Управата на Друштвото, Самостојните служби за контролинг, актуарски работи, внатрешна ревизија, наплата и ИТ процеси** на ден 31.12.2015 година е ист како и бројот на вработени во однос на 31.12.2014 година и ист со Планот за 2015 година.

Табела бр.17 - Број на вработени

Број на вработени	дек.14	дек.15	Разлика 2015-2014
Кабинет на Извршен директор	4	**4**	0
Продажба - застапници	49	**60**	11
Продажба - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	1	**2**	1
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	17	**18**	1
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	48	**60**	12
Продажба - комерцијалисти, референти	6	**7**	1
Книговодство на премии и штети	3	**3**	0
Управување со побарувања и наплата	3	**3**	0
Тарифирање	0	**0**	0
Штети и регреси	11	**12**	1
ИТ и работни процеси	2	**2**	0
Финансии	3	**3**	0
Сметководство	4	**4**	0
Контролинг	2	**2**	0
Општи и кадровски работи	6	**6**	0
Купување и одржување на одновни средства	1	**1**	0
Внатрешна ревизија	1	**1**	0
Актуарство	1	**1**	0
Управување со ризик	0	**0**	0
Усогласеност со работење	1	**1**	0
Развој	7	**6**	-1
Тотал	170	**196**	26

Табела бр.18 - Број на вработени по Еквивалент на полно работно време

Еквивалент на број на вработени	дек.14	дек.15	Разлика 2015-2014
Кабинет на Извршен директор	4	**4**	0
Продажба - застапници	46	**54**	7
Продажба - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	1	**2**	1
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	16	**18**	1
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	46	**55,75**	8,75
Продажба - комерцијалисти, референти	6	**7**	1
Книговодство на премии и штети	3	**3**	0
Управување со побарувања и наплата	3	**3**	0
Тарифирање	0	**0**	0
Штети и регреси	11	**12**	2
ИТ и работни процеси	2	**2**	0
Финансии	3	**3**	1
Сметководство	0	**3,75**	-0,25
Контролинг	2	**2**	0
Општи и кадровски работи	5	**6**	1
Купување и одржување на одновни средства	1	**1**	0
Внатрешна ревизија	1	**1**	0
Актуарство	1	**1**	0
Управување со ризик	0	**0**	0
Усогласеност со работење	1	**1**	0
Развој	6	**6**	0
Тотал	162	**185,5**	23,5

4.1.2. Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)

Табела бр.19 - Број на вработени по типот на вработеност

Вработени по типот на вработеност	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Скратено работно време	1	0,6	19	9,7
Полно работно време	169	99,4	177	90,3
Вкупно	**170**	**100**	**196**	**100**

Табела бр.20 - Еквивалент на вработени по типот на вработеност

Еквивалент на вработени по типот на вработеност	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Скратено работно време	1	0,6	10,5	5,7
Полно работно време	161	99,4	175	94,3
Вкупно	**162**	**100**	**185,5**	**100**

4.1.3. Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование

Табела бр.21 - Број на вработени по степен на образование

Степен на образование	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен		0	1	0,5
V- Степен	54	31,8	73	37,2
VI- Степен	5	2,9	6	3,1
VII- Степен	101	59,4	105	53,6
Магистри и Доктори	10	5,9	11	5,6
Вкупно	**170**	**100**	**196**	**100**

Табела бр.22 - Еквивалент на вработени по степен на образование

Степен на образование	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен		0	1	0,5
V- Степен	52	32,1	66,5	35,8
VI- Степен	5	3,1	6	3,2
VII- Степен	95	58,6	101	54,4
Магистри и Доктори	10	6,2	11	5,9
Вкупно	**162**	**100**	**185,5**	**100**

4.1.4. Вработени во Друштвото врз основа на возраст

Табела бр.23 - Број на вработени по старосна група

Старосна група	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
20-25	8	4,7	10	5,1
26-30	41	24,1	41	20,9
31-35	30	17,6	34	17,3
36-40	46	27,1	47	24
41-45	11	6,5	25	12,8
46-50	12	7,1	15	7,7
51-55	9	5,3	10	5,1
56+	13	7,6	14	7,1
Вкупно	**170**	**100**	**196**	**100**

Табела бр.24 - Еквивалент на вработени по старосна група

Старосна група	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
20-25	7	4,3	7,75	4,2
26-30	39	24,1	37,5	20,2
31-35	27	16,7	31	16,7
36-40	44	27,2	46	24,8
41-45	11	6,8	24,75	13,3
46-50	12	7,4	15	8,1
51-55	9	5,6	10	5,4
56+	13	8	13,5	7,3
Вкупно	**162**	**100**	**185,5**	**100**

4.1.5. Вработени во Друштвото врз основа на пол

Табела бр.25 - Број на вработени според пол

Пол	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	96	56,5	106	54,1
Мажи	74	43,5	90	45,9
Вкупно	**170**	**100**	**196**	**100**

Табела бр.26 - Еквивалент на вработени според пол

Пол	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	88	54,3	100,25	54
Мажи	74	45,7	85,25	46
Вкупно	**162**	**100**	**185,5**	**100**

5. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Одборот на директори го сочинуваат 5 членови во следниот состав:

1. ПЕТЕР СКВАРЧА, М-р за европски интеграции (дипломиран политиколог), извршен член на Одборот на директори, роден на 01 Февруари 1975 година во Крањ, Република Словенија, машки пол, со бруто годишен надоместок за 2015 година по основ на плата и други права кои му следуваат според Договорот за регулирање на односите помеѓу Друштвото и Извршниот директор (Менаџерски договор) во висина на 4.083.414,00 денари, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 22.11.2011 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 08.10.2016 година, вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица;
2. РОК МОЉК, дипломиран економист, претседател и неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 20.04.1968 година во Постојна, Република Словенија, машки пол, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 08.02.2012 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 08.10.2016 година, член на Управата на Заваровалница Марибор д.д., Република Словенија и член на надзорните органи на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a. и Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово. Вработен во Заваровалница Марибор, д.д. од Марибор, Р.Словенија, дејност: осигурување, на работно место член на Управа.
3. ПОЛОНА ПИРШ ЗУПАНЧИЧ, М-р по економски науки, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 14.06.1975 година во Љубљана, Република Словенија, пол женски, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 31.07.2012 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 08.10.2016 година, член во органите на Velebit osiguranje, d.d., Zagreb, Zavarovalnica Maribor, d.d., Sava životno osiguranje, a.d.o. Beograd. Вработена во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Директор на Секторот за стратешки финансии и контролинг.
4. ЈАНЕЗ ЈЕЛНИКАР, М-р по фармација, неизвршен-независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 15.05.1957 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко и македонско, датум на првично именување: 30.09.2013 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 08.10.2016 година, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица. Вработен во Јанифарм ДООЕЛ Куманово, дејност консултантски: услуги и трговија, на работно место Управител;
5. МИЛАН ВИРШЕК, дипломиран правник, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 05.11.1968 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 25.03.2010 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 08.10.2016 година, член во органите на Velebit osiguranje, d.d., Zagreb, Sava životno osiguranje, a.d.o. Beograd, Sava Montenegro AD Podgorica. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Директор во Секторот за поддршка на Групацијата – надзор на неживотно осигурување и развој.

6. РАКОВОДНИ ЛИЦА

Петер Скварча - Извршен директор,
Русе Дракуловски - Главен оперативен директор и
Ило Ристовски – Главен оперативен директор

- Сектор за развој на продукти и превземање на ризици;
- Сектор за продажба, Стојан Манушев, директор;
- Сектор за штети (проценка и ликвидација), Мелита Гугуловска, директор;
- Сектор за финансии и сметководство, Јордан Ралуповски, директор;
- Сектор за општи и правни работи, Искра Костова, директор;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија, Наташа Џидрова, внатрешен ревизор;
- Самостојна служба за контролинг, Билјана Аргир;
- Самостојна служба за наплата, Јасмина Џартова;
- Самостојна служба за актуарски работи, Владимир Стојаноски;
- Самостојна служба за ИТ и
- Самостојна служба за управување со ризици.

XII. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Информатичката технологија е клучен фактор за зголемување на перформансите и за современо работење и подобрување на ефектите во работењето.

САВА Осигурување постојано ги следи и имплементира новините во информатичката технологија. Сите нови софтверски и хардверски иновации тековно се имплементирани во постоечката структура.

Во текот на 2015година се доопремија сите постоечки локации со нова ИТ и телекомуникациска опрема.

СОФТВЕР:

- Имплементација на специјално изготвен софтвер за осигурување од незгода (Веб апликација)
- Лиценца Kaspersky за заштита на серверите,
- Продолжување и проширување на договорот со Microsoft,
- Извешени се контроли за безбедноста на системот.

ХАРДВЕР:

- Набавена е нова ИТ опрема за доопремување на сите постоечки канцеларии и отварање нови локации.
  - Персонални сметачи,
  - Печатачи,
  - Мултифункционални уреди,
  - Преносни работни станици.

- Надоградени се старите системи (работни станици) и реинсталирани се со нови оперативни системи Win 7 Pro и Win 10 Pro.

  Комплетирано е ново DRP решение.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ:

- Тековно се извршуваат промени на постоечките договори за фиксната телефонија и интернетот (склучени се нови, со нови услови за намалување на трошоците).
- Проширени се сервисите од SAVA-Re Словенија.

Изготвил

Билјана Аргир,

Главен оперативни директори

Русе Дракуловски, *Ило Ристовски,*

Извршен директор

Петер Скварча,

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Финансиски извештаи	
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	3
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	7
Извештај за промени во капиталот	10
Извештај за паричните текови	12
Белешки кон финансиските извештаи	14- 66

Building a better working world

Ernst & Young
Certified Auditors Ltd-Skopje
bul. 8-mi Septemvri,18-3/4
1000 Skopje,
Republic of Macedonia

Tel: (+389 2) 311 33 10
Fax: (+389 2) 311 34 38
www.ey.com

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До акционерите на Сава осигурување а.д. Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Сава осигурување а.д. Скопје ("Друштвото"), кои што ги сочинуваат извештајот за финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2015 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промените на капиталот, извештајот на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Нашата одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релеватна за подготувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Building a better working world

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Сава осигурување а.д. Скопје на 31 декември 2015 година како и финансиската успешност и паричните текови на Друштвото за годината што завршува тогаш во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на годишниот извештај за работењето во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2015 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај за работењето се извршени во согласност со МСС 720 и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај за работењето се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиските извештаи на Друштвото.

Годишниот извештај за работењето е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2015 година.

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје

Владимир Соколовски
Управител

Јасна Дуковска - Јегени
Овластен ревизор

Скопје, 4 март 2016 година

Извештај за финансиска состојба (**Биланс на состојба**)
На 31 **декември** 2015 **година**

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
А. **НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА** (002+003)	001	**19**	**10.022.870**	**13.615.865**
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		10.022.870	13.615.865
Б. **ВЛОЖУВАЊА** (005+013+021+041)	004		**871.549.222**	**859.615.617**
И. **ЗЕМЈИШТЕ**, **ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА** (006+009)	005	**20**	**138.203.505**	**142.226.036**
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		**138.203.505**	**140.178.086**
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		138.203.505	140.178.086
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	2.047.950
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	2.047.950
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
ИИ.**ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА** - **ПОДРУЖНИЦИ**, **ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ** (014+015+016+017+018+019+020)	013	**21**	**29.847.173**	**18.529.400**
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		12.300.000	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		17.547.173	18.529.400
ИИИ. **ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА** (022+025+030+035+040)	021	**22,23**	**703.498.544**	**698.860.181**
1. **Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување** (023+024)	022		**-**	**0**
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		-	-
2. **Финансиски вложувања расположливи за продажба** (026+027+028+029)	025	**22**	**544.394.929**	**500.227.899**
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		315.121.057	214.396.582
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		208.273.872	264.831.317
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		21.000.000	21.000.000

3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	**030**		**-**	**-**
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	**035**	**23**	**159.103.615**	**198.632.282**
4.1 Дадени депозити	036		159.066.410	198.466.410
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		37.205	165.872
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
ИВ. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	**041**		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	**042**	**28**	**172.226.772**	**195.617.100**
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		21.141.958	19.219.304
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		151.084.814	176.397.796
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	**050**		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	**051**		**4.200.194**	**6.247.231**
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		4.200.194	6.247.231
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	**054**		**186.642.326**	**150.531.462**
И. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	**055**	**24**	**153.859.717**	**132.898.237**
1. Побарувања од осигуреници	056		149.536.644	125.576.047
2. Побарувања од посредници	057		4.323.073	7.322.190
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
ИИ. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	**059**		**15.161.485**	**3.217.307**
1. Побарувања по основ на премија за сооосигурување и реосигурување	060		2.299.587	1.353.940
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		12.861.898	1.863.367
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
ИИИ. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	**063**	**25**	**17.621.124**	**14.415.918**
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		8.909.409	6.127.190

2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		4.660.971	4.776.066
3. Останати побарувања	066		4.050.744	3.512.662
ИВ. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	**067**		**-**	**-**
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	**068**		**27.624.964**	**27.392.076**
И. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	**069**	**20**	**11.529.349**	**11.238.420**
1. Опрема	070		11.529.349	11.238.420
2. Останати материјални средства	071		-	-
ИИ. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	**072**	**26**	**16.095.615**	**16.153.656**
1. Парични средства во банка	073		15.691.398	15.830.666
2. Парични средства во благајна	074		404.217	322.990
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		-	-
ИИИ. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	**078**		**22.143.723**	**27.071.478**
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		19.354.335	23.282.168
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		2.789.388	3.789.310
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	**082**		**-**	**-**
S. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З)	**083**		**1.294.410.071**	**1.280.090.829**
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	**084**		**13.720.781**	**9.592.379**
ПАСИВА				
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	**085**		**286.449.038**	**258.396.122**
И. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	**086**	**27**	**234.072.672**	**234.072.672**
1. Запишан капитал од обични акции	087		234.072.672	234.072.672
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
ИИ. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	**090**		**-**	**-**
ИИИ. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	**091**		**2.999.885**	**2.860.536**
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		-	-
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
ИВ. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	**095**		**7.154.304**	**328.926**
1. Законски резерви	096		7.154.304	328.926
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		-	-
В. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	**101**		14.308.609	657.853
ВИ. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	**102**		-	-
ВИИ. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	**103**		27.913.568	20.476.135
ВИИИ. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	**104**		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	**105**		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	**106**	**28**	**868.609.623**	**854.053.063**
И. Бруто резерви за преносни премии	107		321.357.848	307.362.865

ИИ. Бруто математичка резерва	108		-	-
ИИИ. Бруто резерви за штети	109		544.078.819	544.585.154
ИВ. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		3.172.956	2.105.044
В. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
ВИ. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	**113**		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	**114**	**29**	**10.141.956**	**8.524.913**
1. Резерви за вработени	115		10.141.956	8.524.913
2. Останати резерви	116		-	-
Ѓ.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	**117**		**1.057.197**	**160.942**
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119		1.057.197	160.942
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	**120**		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	**121**		**128.152.257**	**158.955.789**
И. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	**122**	**30**	**2.148.320**	**5.525.791**
1. Обврски спрема осигуреници	123		2.148.320	5.511.528
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		-	-
ИИ. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	**126**		**90.557.600**	**120.093.548**
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		90.511.664	120.047.697
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		45.936	45.851
ИИИ. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	**130**	**31**	**35.446.337**	**33.336.450**
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		20.136.741	17.733.712
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		-	-
3. Останати обврски	133		15.309.596	15.602.738
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	**134**		-	-
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	**135**		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+S	**136**		**1.294.410.071**	**1.280.090.829**
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	**137**		**13.720.781**	**9.592.379**

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 до 66 се одобрени од страна на Одборот на Директори на 3 март 2016 година и беа потпишани во нивно име од:

Петер Скварча
Извршен Директор

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)
За годината што завршува на 31 декември 2015 година

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223а+224+225)	**200**		**659.309.218**	**636.344.956**
И. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209)	**201**	**8**	**611.962.442**	**579.151.495**
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202		689.300.424	650.399.266
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		13.647.478	16.247.004
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206		78.913.131	70.524.591
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		13.994.983	10.894.013
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		1.922.654	-6.076.171
ИИ. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	**210**	**10**	**22.890.959**	**29.822.835**
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	**211**		**-**	**-**
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	**212**		**-**	**-**
2.1 Приходи од наемнини	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	**216**		21.259.933	25.691.267
4. Позитивни курсни разлики	**217**		1.094.902	760.593
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	**218**		-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	**219**		**536.124**	**3.370.975**
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		536.124	3.370.975
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	**223**		-	-
ИИИ. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	**223а**		9.243.420	7.496.332
ИВ. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	**224**	**11**	8.897.461	6.628.701
В. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	**225**	**12**	6.314.936	13.245.593
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	**226**		**627.892.723**	**612.959.978**
И. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	**227**	**9**	**288.328.606**	**248.906.650**
1. Бруто исплатени штети	228		302.331.832	269.727.161
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		7.466.917	8.736.044
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за	231		31.342.957	15.289.826

реосигурување/ретроцесија				
5. Промени во бруто резервите за штети	232		-506.335	20.317.614
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234		-25.312.983	17.112.255
ИИ. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	**235**		**1.067.912**	**226.467**
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	**236**		**-**	**0**
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквилизационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	**239**		**-**	**-**
2.1. Промени во бруто еквилизационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквилизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	**242**		**1.067.912**	**226.467**
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		1.067.912	226.467
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
ИИИ. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	**245**		**-**	**-**
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
ИВ. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	**248**		**2.579.510**	**8.893.027**
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		2.579.510	8.893.027
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		-	-
В. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	**251**	**13**	**277.892.488**	**287.826.809**
1. Трошоци за стекнување (253+253а+254+255)	**252**		**159.646.062**	**146.518.446**
1.1 Провизија	253		47.052.471	55.550.781
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	253а		82.833.516	67.541.919
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		25.832.242	29.038.735
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		3.927.833	-5.612.989
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	**256**		**118.246.426**	**141.308.363**
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		11.759.048	36.239.450
2.2 Трошоци за вработени (258а+258б+258в+258г+258д)	**258**		**44.816.557**	**43.067.747**
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		26.875.704	26.296.731
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		2.543.226	2.479.598
2.2.3 Придонеси за задолжително социјално осигурување	258в		10.517.114	9.842.297
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување на вработени	258г		2.446.892	2.193.366

2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		2.433.621	2.255.755
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		2.047.927	3.323.694
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	**260**		**59.622.894**	**58.677.472**
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		41.325.936	41.128.106
2.4.2 Материјални трошоци	260б		9.344.331	9.198.505
2.4.3 трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		8.952.627	8.350.861
ВИ. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	**261**	**14**	**809.953**	**3.392.197**
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	**262**		-	-
2. Трошоци за камати	**263**		-	-
3. Негативни курсни разлики	**264**		669.896	1.266.380
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	**265**		-	1.762.352
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	**266**		**140.057**	**363.465**
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		140.057	363.465
6. Останати трошоци од вложувања	**270**		-	-
ВИИ. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	**271**	**15**	**35.205.824**	**35.670.674**
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци , намалени за реосигурување	273		35.205.824	35.670.674
ВИИИ. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	**274**		2.516.616	3.565.681
ИХ. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	**275**	**16**	19.491.814	24.478.473
Х. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	**276**		**31.416.495**	**23.384.978**
ХИ. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	**277**		-	-
ХИИ. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	**278**	**18**	3.502.927	2.908.843
ХИИИ. ОДЛОЖЕН ДАНОК	**279**		0	
ХИВ. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	**280**		**27.913.568**	**20.476.135**
ХВ. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	**281**		-	-

Извештај за промени во капиталот
За годината што завршува на 31 декември 2015 година

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	И	**234.072.672**	-	**213.770**	-	-	-	**213.770**	-	**801.572**	**427.541**	**345.468**	**235.861.023**
Промена во сметководствените политики	И1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	И2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година - исправено	ИИ	**234.072.672**	-	**213.770**	-	-	-	**213.770**	-	**801.572**	**427.541**	**345.468**	**235.861.023**
Добивка или загуба за претходната деловна година	ИИИ	-	-	**115.156**	-	-	-	**115.156**	-	**2.058.964**	**230.312**	**20.130.667**	**22.535.099**
Добивка или загуба за претходната деловна година	ИИИ1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.476.135	**20.476.135**
Несопственички промени во капиталот	ИИИ2	-	-	**115.156**	-	-	-	115.156	-	2.058.964	230.312	-345.468	**2.058.964**
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	ИИИ2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	ИИИ2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	2.678.052	-	-	**2.678.052**
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	ИИИ2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-619.088	-	-	**-619.088**
Останати несопственички промени во капиталот	ИИИ2,4	-	-	115.156	-	-	-	115.156	-	-	230.312	-345.468	-
Сопственички промени во капиталот	ИВ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување.намалување на акционерскиот капитал	ИВ1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	ИВ2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	ИВ3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	ИВ4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Состојба на 31 декември претходната деловна година	В	**234.072.672**	**-**	**328.926**	**-**	**-**	**-**	**328.926**	**-**	**2.860.536**	**657.853**	**20.476.135**	**258.396.122**
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	ВИ	**234.072.672**	**-**	**328.926**	**-**	**-**	**-**	**328.926**	**-**	**2.860.536**	**657.853**	**20.476.135**	**258.396.122**
Промена во сметководствените политики	ВИ1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	ВИ2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година - преправено	ВИ И	**234.072.672**	**-**	**328.926**	**-**	**-**	**-**	**328.926**	**-**	**2.860.536**	**657.853**	**20.476.135**	**258.396.122**
Добивка или загуба за тековната деловна година	ВИ ИИ	**-**	**-**	**6.825.378**	**-**	**-**	**-**	**6.825.378**	**-**	**139.349**	**13.650.756**	**7.437.433**	**28.052.916**
Добивка или загуба за тековната деловна година	ВИ ИИ 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.913.568	**27.913.568**
Несопственички промени во капиталот	ВИ ИИ 2	-	-	6.825.378	-	-	-	6.825.378	-	139.349	13.650.756	-20.476.135	**139.349**
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	ВИ ИИ 2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	ВИ ИИ 2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	305.507	-	-	**305.507**
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	ВИ ИИ 2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-166.158	-	-	**-166.158**
Останати несопственички промени во капиталот	ВИ ИИ 2,4	-	-	6.825.378	-	-	-	6.825.378	-	-	13.650.756	-20.476.135	-
Сопственички промени во капиталот	ИХ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	ИХ1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	ИХ2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	ИХ3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	ИХ4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	Х	**234.072.672**	**-**	**7.154.304**	**-**	**-**	**-**	**7.154.304**	**-**	**2.999.885**	**14.308.609**	**27.913.568**	**286.449.038**

Извештај за паричните текови
За годината што завршува на 31 **декември** 2015 **година**

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	а		
И. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	**735.897.616**	**719.868.385**
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	684.607.468	660.578.461
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	26.865.695	39.314.294
4. Примени камати од работи на осигурување	304	-	-
5. Останати приливи од деловни активности	305	24.424.453	19.975.630
ИИ. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	**736.802.001**	**725.783.342**
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	308.288.813	281.031.880
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	108.449.080	116.727.112
4. Надоместоци и други лични расходи	310	44.816.557	42.843.499
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	219.816.919	212.863.602
6. Платени камати	312	-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	619.407	96.970
8. Останати одливи од редовни активности	314	54.811.225	72.220.279
ИИИ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	**-**	**-**
ИВ. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	**904.385**	**5.914.957**
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	б		
И. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	**62.811.589**	**36.261.106**
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	1.907.893	8.492.535
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	-	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	39.400.000	4.131.568
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	128.667	0
8. Приливи од камати	325	21.375.029	23.637.003
ИИ. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	**49.665.245**	**28.126.444**
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	1.462.239	4.619.613
2. Одливи по основ на материјални средства	328	5.136.454	1.721.826
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	43.066.552	21.785.005

7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
ИИИ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	**13.146.344**	**8.134.662**
ИВ. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	**-**	**0**
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	В		
И. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	**-**	**-**
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338		
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
ИИ. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	**12.300.000**	**-**
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	12.300.000	0
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
ИИИ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	**-12.300.000**	**-**
ИВ. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	**798.709.205**	**756.129.491**
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	**798.767.246**	**753.909.786**
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	**-58.041**	**2.219.705**
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	-	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	16.153.656	13.933.951
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-	-
S. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	**16.095.615**	**16.153.656**

1. Општи информации

Сава осигурување а.д. Скопје ("Друштвото") е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Ул. Загребска бр. 28А
1000 Скопје
Република Македонија

Друштвото припаѓа на Групацијата на САВА РЕ од Словенија и е во доминантна сопственост на Позаваровалница САВА дд од Словенија која поседува 92,44% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото. Крајна матична компанија на Друштвото е Позаваровалница САВА дд.

Во ноември 2011 година Друштвото го смени своето име од Сава Табак Осигурување АД Скопје во Сава осигурување а.д. Скопје.

Друштвото е регистрирано за вршење на 17 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот.

На 31 декември 2015 година, Друштвото имаше 196 вработени (2014: 169 вработени).

2. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник број 28/2004 со измените 84/2005....192/2015), Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во *"Правилникот за водење сметководство"* во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011, "*Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси*" (Службен весник број 169/2010 и 141/2013), и се презентирани во согласност со "*Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување*" (Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011 и 187/2013).

(б) Основи за мерење

Финансиските извештаи се изготвени според историската вредност освен за:

- средствата расположливи-за-продажба кои што се мерат по објективна вредност.

2. **Основа за изготвување (продолжение)**

(в) Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари ("МКД" или "денари"), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во апсолутни износи во македонски денари.

(г) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија и "*Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси*" изискува од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и основните претпоставки постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

Информациите во врска со расудувањата направени од менахментот во примената на сметководствените стандарди кои имаат значително влијание на финансиските извештаи се прикажани во белешка 4.

(д) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута, и кои се мерат по објективна вредност, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во добивката или загубата, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2015 и 2014 година беа како што следи:

	2015	2014
	МКД	**МКД**
1 ЕУР	61,5947	61,4814
1 УСД	56,3744	50,5604

(ѓ) **Вложувања во подружници**

Подружници се сите ентититети во кои Друштвото има моќ да владее со финансиските и оперативните политики, главно пропратена со сопственост на повеќе од половина од гласачките права. Постоењето и ефектот од потенцијалните гласачки права кои што во моментот се на располагање или пак можат да се конвертираат се земат во предвид при утврдувањето дали Друштвото има контрола над ентитетот. Набавната вредност на стекнатитот ентитет се утврдува според објективната вредност на дадените средства, издадени капитални инструменти и обврските настанати или претпоставени на датумот на размената, зголемена за трошоците кои директно може да се припишат на стекнувањето. Во одделните финансиски извештаи на Друштвото, вложувањата во подружницата се прикажани по набавна вредност намалена за обезвреднување на вредноста. Алоцираните ефекти кои ја надминуваат акумулираната добивка на подружницата се сметаат како поврат на вложувањето и се признаваат како намалување на набавната вредност на вложувањето.

3. **Значајни сметководствени политики**

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

(**а**) **Класификација на договорите за осигурување**

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика, Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(б) **Договори за осигурување**

(и) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирани премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанување на ризикот за времетраење на периодот на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици. Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанати штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

3. **Значајни сметководствени политики** (**продолжение**)

(б) **Договори за осигурување** (**продолжение**)

(и) Признавање и мерење (продолжение)

Наплатените штети кои се надоместени од трети лица и штети за кои се очекува дека ќе бидат надоместени и наплатени од трети лица се одземаат од исплатените штети.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на извештајот за финансиската состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за штети не се дисконтираат.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека менахментот смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервираниот износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

(ии) Средства од реосигурување

Друштвото цедира премија во реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметааат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистенто со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

3. **Значајни сметководствени политики** (**продолжение**)

(б) **Договори за осигурување** (**продолжение**)

(ии) *Средства од реосигурување (продолжение)*

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на известување се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е обезвреднето доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

(иии) *Побарувања и обврски од осигурување*

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(в) **Приходи**

(и) *Заработени премии од договори за осигурување*

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3(б).

(ии) *Приходи од вложувања*

Приходите од вложувања се состојат од приходите од вложувања во финансиски средства. Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати и дивиденди, како и остварени добивки од финансиските средства класифицирани како расположливи-за-продажба.

(иии) *Приходи од провизии и надомести*

Приходите од провизии и надомести представуваат приходи добиени од странски осигурителни компании и Националното Биро по основ на исплатени штети како и приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога ќе се изврши соодветната услуга.

(г) **Расходи**

(и) *Трошоци за стекнување на договори*

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти и брокери вклучени во продажбата, маркетинг трошоци и трошоци за реклами.

3. **Значајни сметководствени политики** (**продолжение**)

(г) **Расходи** (**продолжение**)

(ии) *Расходи од закупнини направени за оперативен наем*

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во извештајот за сеопфатна добивка според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(д) **Користи за вработените**

(и) *Планови за дефинирани придонеси*

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на законската регулатива. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплатуваат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех во периодот во кој настануваат, како дел од трошоците за вработени.

(ии) *Краткорочни користи за вработените*

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога ќе се добие соодветната услуга. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период од вработените и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(иии) ***Останати долгорочни користи за вработените***

Согласно македонската законска регулатива Друштвото исплаќа на вработените две просечни плати во Република Македонија во моментот на заминување во пензија. Овие користи на вработените се дисконтираат за да се утврди нивната сегашна вредност. Друштвото има направено вреднување на овие обврски со пресметка од страна на независни професионални актуари врз основа на што Друштвото признава и врши корекција на претходно признаеното резервирање. Добивките и загубите од премерувањето на резервирањето се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка. Не постои дополнителна обврска по заминувањето во пензија.

(ѓ) **Тековни даночни средства /обврски**

Тековни даночни средства/обврски се побарувањата или обврските за данок од добивка утврдени со даночниот биланс на Друштвото за тековниот финансиски период.

Согласно измените на Законот за данок од добивка ("Сл. весник" бр.112 од 25.07.2014 година) Друштвото пресмета данок на добивка за 2015 година на бруто добивката утврдена како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи утврдени согласно прописите за сметководство и сметководствените стандарди зголемена за непризнаените расходи за даночни цели и намалена за износот на извршените вложувања од добивката од претходната година и дивидендите остварени со учество во капитал на друг обврзник под услов да се одданочени (белешка 18).

Тековните даночни обврски се признаваат кога платениот износ на даноци за тековниот и претходните периоди е помал од износот кој што се должи за периодот кога обврската не е подмирена.

3. **Значајни сметководствени политики** (**продолжение**)

(ѓ) **Тековни даночни средства /обврски** (**продолжение**)

Стапката на данокот на добивка изнесува 10%.

Признавање на резервации за данок

Во случај на неизвесни обврски за данок, резервации се признаваат во согласност со Ме|ународен сметководствен стандард 37 - Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства, прифатен во Република Македонија (МСС 37).

(е) **Недвижности и опрема**

(и) *Признавање и мерење*

Недвижностите и опремата се мерат според набавната вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги приливите од оту|вање со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нето во рамките на останати приходи или останати расходи во извештајот за сеопфатна добивка.

(ии) *Последователни издатоци*

Издатоците направени за замена на дел од средството од недвижностите и опремата се признаваат во сегашната вредност на тоа средство, доколку е веројатно дека Друштвото ќе има идни економски користи од тој дел и доколку неговата вредност може да се измери веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Сите останати трошоци за секојдневно одржување на недвижностите и опремата се признаваат во добивката или загубата во моментот на нивното настанување.

(иии) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавна вредност намалена за резидуалната вредност на средството. Значајните компоненти на индивидуалното средство се оценуваат, и доколку компонентата има корисен век различен од остатокот од средството, таа компонента се амортизира одделно.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента од недвижностите, постројките и опремата.

(иии) Амортизација

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век на траење за тековниот и споредбениот период се како што следич

Згради	1.3%
Транспортни средства	15.5%
Компјутери	33%
Мебел и опрема	10-20%

Методите на амортизација, проценетиот век на траење како и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

3. **Значајни сметководствени политики** (**продолжение**)

(ж) **Нематеријални средства**

(и) *Признавање и мерење*

Нематеријалните средства набавени од страна на Друштвото кои имаат определен век на траење се мерат според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

(ии) *Последователни издатоци*

Последователните издатоци за нематеријалните средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корист од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како трошоци во моментот на настанување.

(иии) *Амортизација*

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството, намалена за резидуалната вредност на средството.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на нематеријалните средства, од денот кога тие се расположливи за употреба.

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Софтвер и лиценцеци	20%

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

(з) **Средства земени под наем - наемател**

Наемите на средства во услови кога Друштвото ги презема суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетното признавање средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицираат како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот на финансиска состојба на Друштвото.

3. **Значајни сметководствени политики** (**продолжение**)

(s) **Финансиски инструменти**

(и) ***Недериватививни финансиски средства***

Друштвото почетно ги признава заемите и побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства (вклучувајќи ги средствата определени според објективна вредност преку добивката или загубата) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува страна на договорните одредби на инструментот.

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од финансиското средство со трансакција во која се пренесени суштински сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кој е креиран или задржан од страна на Друштвото се признава како посебно средство или обврска.

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба кога, и само кога, Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера или да ги порамни трансакциите на нето основа или да го реализира средството и да ја порамни обврската истовремено.

Недериватививните финансиски инструменти на Друштвото се класифицираат во следните категориич заеми и побарувања и финансиски средства расположливи-за-продажба.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не котираат на активен пазар. Ваквите средства почетно се признаени по објективната вредност плус трансакциските трошоци кои директно се припишуваат на стекнувањето на финансиското средство. Последователно на почетното признавање, заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради обезвреднување.

Заемите и побарувањата се содржат од депозити и побарувања од купувачи и другите побарувања.

Финансиски средства расположливи-за-продажба

Финансиски средства расположливи-за-продажба се недериватививни средства кои се определени како финансиски средства расположливи-за-продажба или не се квалификувани во некоја друга категорија на финансиски средства. Последователно на почетното признавање, тие се мерат по објективна вредност и промените кои произлегуваат, освен загубите поради обезвреднување, се признаваат директно во резервата за објективна вредност во капиталот. Кога вложувањето се депризнава, добивката или загубата акумулирана во капиталот се рекласификува во добивката или загубата.

Финаниските средства расположливи за продажба се состојат од сопственички и должнички хартии од вредност и удели во инвестициски фондови.

(ии) ***Недериватививни финансиски обврски***

Друштвото почетно ги признава издадените должнички хартии од вредност и субординираните обврски на датумот на кој тие настануваат. Сите други финансиските обврски (вклучувајќи ги обврските кои се по објективна вредност преку добивката или загубата) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува страна на договорните одредби на инструментот.

3. **Значајни сметководствени политики** (**продолжение**)

(s) **Финансиски инструменти** (**продолжение**)

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Не-дериватививните финансиски обврски вклучуваат останати обврски.

Таквите финансиски обврски почетно се признаваат по објективна вредност плус било какви директно поврзани трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање, овие финансиски обврски се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

(i) **Парични средства и парични еквиваленти**

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од парични средства на жиро сметка, благајна и краткорочни депозити во банки со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци.

(j) **Акционерски капитал**

Обични акции

Обичните акции се класификуваат како капитал. Дополнителните трошоци кои се директно поврзани со емисијата на обични акции, се признаваат како намалување од капиталот.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

(**к**) **Заработка по акција**

Друштвото презентира основна и разводнета заработка по акција за своите обични акции. Основната заработка по акција е пресметана со поделба на добивката расположлива на сопствениците на обични акции на Друштвото со пондерираниот просечен број на обични акции во периодот. Разводнетата заработка по акција е утврдена со корекција на добивката или загубата расположлива на сопствениците на обични акции и пондерираниот просечен број на обични акции за ефектите од сите разводнувачки потенцијални обични акции.

(л) **Обезвреднување на средствата**

(и) ***Недериватививни финансики средства***

На секој датум на известување финансиското средство кое не е по објективна вредност преку добивката и загубата се проценува за да се утврди дали постои некој објективен доказ дека е обезвреднето. Финансиското средство се смета обезвреднето доколку постои објективен доказ дека се има случено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

Како објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се обезвреднети може да биде неисполнување на обврските или доцнење со плаќањата од страна на должникот, реструктуирање на износ од страна на Друштвото според услови кои Друштвото инаку не ги одобрува, индикации дека должникот банкротирал, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Друштвото, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност. Дополнително, за вложувања во сопственички инструменти, значителното или продолженото намалување.

3. **Значајни сметководствени политики** (**продолжение**)

(л) **Обезвреднување на средствата** (**продолжение**)

на објективната вредност под неговата набавна вредност претставува објективен доказ дека средството е обезвреднето.

Заеми и побарувања

Друштвото издвојува загуби поради оштетување согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси кој стапи на сила од 1 јануари 2011 година (Службен весник број 169/2010 и 141/2013). Согласно овој правилник, Друштвото ги класификува сите поединечни побарувања по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во категории во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Друштвото утврдува загуба поради обезвреднување со примена на проценти кои во зависност од деновите на доцнење во интервали се пропишани во правилникот. Барањата на овој правилник се применуваат проспективно од денот на стапување во сила на истиот.

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства мерени по амортизирана набавна вредност (останатите побарувања на Друштвото) се пресметува како разлика поме|у сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста на заеми и побарувањата. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава. Кога последователен настан (на пример плаќање на долгот од страна на должникот) предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата поме|у набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструмети се намали, загубата се анулира низ добивката или загубата.

Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се прикажува во резервата за објективна вредност во капиталот.

3. **Значајни сметководствени политики** (**продолжение**)

(л) **Обезвреднување на средствата** (**продолжение**)

(ии) ***Не-финансиски средства***

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Друштвото, се проценува на секој датум на известување за да се утврди дали постои било каква индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои, тогаш се проценува надоместувачкиот износ на средството. Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството или единицата која генерира пари.

За целите на тестирање на загубите поради обезвреднување, средствата кои неможат да се тестираат индивидуално се групирани заедно во најмалата група на средства којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или единица која генерира пари.

Загубите поради обезвреднување се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

(**љ**) **Резервирања**

Резервирање се признава доколку, како резултат на минат настан, Друштвото има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери, и за кој веројатно е дека ќе постои одлив на ресурси кои содржат економски користи за подмирување на обврската. Резервирањата се одредени со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и оние ризици, специфични за обврската. Зголемувањето на дисконтираната вредност се признава како финансиски трошок.

Резервирање за неповолен договор се признава кога очекуваните користи кои што се очекува да се примат од страна на Друштвото од истиот договор се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските утврдени со договорот. Резервирањето се мери според сегашната вредност на пониските од очекуваните трошоци за раскинување на договорот и очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред резервирањето да биде воспоставено, Друштвото признава секаква загуба за обезвреднување на средствата кои се поврзани со договорот.

(**м**) **Известување по сегменти**

Оперативен сегмент е компонента на Друштвото вклучена во деловни активности од кои може да заработува приходи и да прави расходи, вклучувајќи приходи и расходи поврзани со трансакции со било кои компоненти на Друштвото. Оперативните резултати на оперативните сегменти на Друштвото редовно се прегледуваат од страна на Одбор на Директори на Друштвото со цел за донесување на одлуки во врска со алокација на ресурсите на сегментот и оценување на нивната успешност, и за кои се расположливи дискрециони финансиски информации. Друштвото има само еден известувачки сегмент.

4. **Сметковдствени проценки и расудувања**

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(и) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат.

Сепак, земајќи ја во предвид неизвеснота при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е крајниот резултат да се разликува од претходно утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети (“IBNR”) генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. IBNR штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува пооделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по пооделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

4. **Сметковдствени проценки и расудувања** (**продолжение**)

Резерви по договори за осигурување (продолжение)

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот поме|у настанувањето и пријавувањето на штетите.

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба.

Вредноста на резервите за настанати а сеуште непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат несреќите, врз основа на набqудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети.

Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain ladder method) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети.

Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при проценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судките одлуки и законската регулатива врз проценките се користи расудување.

Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото

Одредени клучни сметководствени расудување во примената на сметководствените политики на Друштвото се презентирани подолу.

4. **Сметковдствени проценки и расудувања** (**продолжение**)

Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Друштвото овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класифицирани во одредни категории, во зависност од условите.

(иии) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката или загубата за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката или загубата за годината, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2015 година и 31 декември 2014 година се презентирани во табелата подолу.

За годината завршена на 31 декември 2015

	Добивка за годината	**Капитал и резерви**	**Потребно ниво на маргина на солвентност**	**Коефициент на покриеност**	**Промена на коефициент на покриеност**
Тековна позиција на капиталот	27.913.568	286.449.038	111.483.539	257%	
Принос од вложувања (+200 п.п.)	28.371.387	286.906.857	111.483.539	258%	1%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	27.455.748	285.991.218	111.483.539	257%	0%
5% зголемување на настанати штети	13.443.742	271.979.212	111.483.539	244%	-13%
5% намалување на настанати штети	42.383.393	300.918.864	111.483.539	270%	13%
2% зголемување на вкупните трошоци	21.195.234	279.730.704	111.483.539	252%	-5%
2% намалување на вкупните трошоци	34.631.901	293.167.372	111.483.539	263%	6%

За годината завршена на 31 декември 2014

	Добивка за годината	**Капитал и резерви**	**Потребно ниво на маргина на солвентност**	**Коефициент на покриеност**	**Промена на коефициент на покриеност**
Тековна позиција на капиталот	20.476.135	258.396.122	107.307.322	241%	
Принос од вложувања (+200 п.п.)	21.072.592	258.992.579	107.307.322	242%	1%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	19.879.679	257.799.665	107.307.322	240%	-1%
5% зголемување на настанати штети	8.019.480	245.939.466	107.307.322	229%	-12%
5% намалување на настанати штети	32.932.791	270.852.778	107.307.322	253%	12%
2% зголемување на вкупните трошоци	13.377.459	251.297.445	107.307.322	235%	-6%
2% намалување на вкупните трошоци	27.574.812	265.494.799	107.307.322	247%	6%

4. **Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)**

(иии) Анализа на сензитивност (продолжение)

Најзначјно влијание врз (загубата)/добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност има потенцијалната промена на настанатите штети и вкупните трошоци.

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација поме|у клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредна варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик**

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Стратегија за запишување на полиси за осигурување (продолжение)

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик. Исто така Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

Факултативните договори мора претходно да бидат посебно одобрени и трошоците по нив редовно се следат.

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се искажуваат по утврдување на загуба за обезвреднување како резултат не настанато признаено средство. Друштвото редовно ја следи финансиската состојба на реосигурителите и периодично ги проверува договорите со реосигурителите. Раководството на Друштвото ги определува минималните безбедносни критериуми за прифатливо реосигурување и следи дали при склучувањето на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така раководството на Друштвото редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување. Кредитниот ризик на реосигурувањето е подетално објаснет подолу во оваа белешка.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Усогласеност на средствата и обврските

	2015	2014
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ	159.066.410	198.466.410
Парични средства и средства на банкарски сметки	16.095.615	16.153.656
Хартии од вредност издадени од РМ или НБРМ -Записи	315.121.057	214.396.582
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	208.273.872	264.831.317
Акции и удели во инвестициски фондови	21.000.000	21.000.000
	719.556.954	714.847.965
Обврски (технички резерви)		
Резерви по договори за осигурување нето од делот на реосигурителот	396.166.962	370.292.401
Преносна премија нето од делот на реосигурителот	300.215.890	288.143.561
	696.382.852	658.435.962
Усогласеност на средствата и обврските	23.174.102	56.412.003

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Друштвото е усогласено во поглед на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Одговорност кон трети лица (продолжение)

Управување со ризикот (продолжение)

При утврдувањето на премијата Друштвото претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се нао|а на територијата на Република Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот.

Повратот на акционерите по основ на овие договори произлегува од вкупните наплатени премии од осигурениците намалени за износот на платени штети и трошоците на Друштвото.

Цел на Друштвото е да заработува приход од вложувања заради временската разлика поме|у наплатата на премии и плаќањето на штети по основ на овој вид на осигурување.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Друштвото исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корекција со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Друштвото да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Ме|утоа, ова не важи за деловните објекти.

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и по ризични.

Друштвото го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Осигурување на возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување и на имот и одговорност кон трети лица и е краткорочно. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан, предмет на одредени лимити или надминувања.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни за да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Друштвото го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

Здравствено осигурување

Карактеристики

Друштвото исто така склучува и договори за здравствено осигурување во Република Македонија.

Според овие договори се исплаќаат средства за покривање на медицински услуги и болнички трошоци во фиксен износ за секој ден поминат во болница од страна на осигуреникот.

Вообичаено осигуреникот е покриен само за дел од медицинските трошоци или му се исплаќа фиксен износ без оглед на реалните трошоци.

Управување со ризикот

Здравственото осигурување е примарно изложено на ризик од потребата за болнички третман. Друштвото управува со ризикот преку медицинско следење со цел да се осигури дека тековните премии се во согласност со здравствената состојба на осигуреникот и неговата фамилијарна медицинска историја.

Развој на штети

Друштвото нема презентирано информација за развојот на штети т.е споредба ме|у исплатените штети и резервата, првенствено поради тоа што тие типично се разрешуваат во рок од една година.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентарција може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(и) Географска и секторска концентарција

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значително концентација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(ии) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително негативно влијание врз паричните текови на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начинич

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се - вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик, како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиксите средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обрските за осигурување и реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврките по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик** (**продолжение**)

(и) Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања.

Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во краткорочни депозити во банки.

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматоносни.

Заеднички обврски

Друштвото има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Друштвото во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Друштвото како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Финансиски ризик (продолжение)

Каматен ризик (продолжение)

Каматен ризик

За годината завршена на 31 декември 2015

			Инструменти со фиксна каматна стапка					
	Вкупно	**Инструменти со променлива каматна стапка**	**До 1 месец**	**1 до 3 месеци**	**3 месеци до 1 година**	**1 до 5 години**	**Повеќе од 5 години**	**Некаматоносни**
Средства	1.130.454.153	203.742.186	-	25.920.353	298.800.704	156.464.667	51.809.2015	393.717.038
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	29.847.173	17.547.173	-	-	-	-	-	12.300.000
Финансиски вложувања расположливи за продажба	544.394.929	21.000.000	-	25.920.353	289.200.704	156.464.667	51.809.205	-
Депозити, заеми и останати пласмани	159.103.615	149.503.615	-	-	9.600.000	-	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	172.226.772	-	-	-	-	-	-	172.226.772
Побарувања од непосредни работи на осигурување	153.859.717	-	-	-	-	-	-	153.859.717
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	15.161.485	-	-	-	-	-	-	15.161.485
Останати побарувања	17.621.124	-	-	-	-	-	-	17.621.124
Парични средства и парични еквиваленти	16.095.615	15.691.398	-	-	-	-	-	404.217
АВР	22.143.723	-	-	-	-	-	-	22.143.723
Обврски	996.761.880	-	-	-	-	-	-	996.761.880
Бруто технички резерви	868.609.623	-	-	-	-	-	-	868.609.623
Обврски од непосредни работи на осигурување	2.148.320	-	-	-	-	-	-	2.148.320
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	90.557.600	-	-	-	-	-	-	90.557.600
Останати обврски	35.446.337	-	-	-	-	-	-	35.446.337
Неусогласеност на средствата и обврските	133.692.273	203.742.186	-	25.920.353	298.800.704	156.464.667	51.809.205	(603.044.842)

Каматен ризик

За годината завршена на 31 декември 2014

			Инструменти со фиксна каматна стапка					
	Вкупно	**Инструменти со променлива каматна стапка**	**До 1 месец**	**1 до 3 месеци**	**3 месеци до 1 година**	**1 до 5 години**	**Повеќе од 5 години**	**Некаматоносни**
Средства	1.106.763.277	222.661.066	21.119.966	-	224.561.992	264.877.223	-	373.543.030
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	18.529.400	18.529.400	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	500.227.899		21.000.000	-	214.396.582	264.831.317	-	-
Депозити, заеми и останати пласмани	198.632.282	188.301.000	119.966	-	10.165.410	45.906	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	195.617.100	-	-	-	-	-	-	195.617.100
Побарувања од непосредни работи на осигурување	132.898.237	-	-	-	-	-	-	132.898.237
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	3.217.307	-	-	-	-	-	-	3.217.307
Останати побарувања	14.415.918		-	-	-	-	-	14.415.918
Парични средства и парични еквиваленти	16.153.656	15.830.666	-	-	-	-	-	322.990
АВР	27.071.478	-	-	-	-	-	-	27.071.478
Обврски	1.013.008.852	-	-	-	-	-	-	1.013.008.852
Бруто технички резерви	854.053.063	-	-	-	-	-	-	854.053.063
Обврски од непосредни работи на осигурување	5.525.791	-	-	-	-	-	-	5.525.791
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	120.093.548	-	-	-	-	-	-	120.093.548
Останати обврски	33.336.450	-	-	-	-	-	-	33.336.450
Неусогласеност на средствата и обврските	93.754.425	222.661.066	21.119.966	-	224.561.992	264.877.223	-	(639.465.822)

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Финансиски ризик (продолжение)

(ии) Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така да концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Управувањето со кредитен ризик на Друштвото во најголема мера е законски регулирано со видовите на дозволени вложувања и ограничување на истите. Друштвото управува со кредитниот ризик такашто вложува само во законски дозволени инструменти.

Сепак земајќи во предвид дека Друштвото вложува во орочени депозити во домашни банки, не се очекува некоја од договорените страни да не ги исполни обврските.

Друштвото редовно ја анализира наплатливоста на вложувањата расположливи-за- продажба и дадените заеми и доколку е потребно, одредува соодветна исправка на вредноста.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Финансиски ризик (продолжение)

(ии) Кредитен ризик (продолжение)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

	Побарувања по основ на осигурување		**Други побарувања**		**Финансиски вложувања расположливи за продажба**		**Орочени депозити и дадени заеми**		**Побарувања по основ на реосигурување**	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Сметководствена вредност на побарувања за кои Друштвото има издвоено исправка на вредноста	192.455.103	253.152.552	165.755.216	150.394.827	44.820.925	44.820.926	650.000	650.000		-
Исправка на вредност на побарувањата	(151.817.397)	(215.367.232)	(157.216.851)	(150.394.827)	(44.820.925)	(44.820.926)	(650.000)	(650.000)	-	-
Сметководствена вредност на побарувањата намалени за исправка на вредноста	40.637.706	37.785.320	8.538.365	-	-	-	-	-	-	-
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста										-
до 3 месеци	20.671.976	15.378.834	670.764	9.419.763	-	-	-	-	24.977	2.317.266
од 3 месеци до 12 месеци		-	-	3.187.267	-	-	-	-	22	848.649
над 12 месеци		-	310.472	93.989	-	-	-	-	219.588	51.392
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои Друштвото нема издвоено исправка на вредност	20.671.976	15.378.83	981.236	12.701.019	-	-	-	-	244.587	3.217.307
Недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	92.550.035	79.734.083	8.101.523	1.714.899	544.394.929	500.227.899	159.103.615	198.632.282	14.916.898	-
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста	305.677.114	348.265.469	174.837.975	164.810.745	589.215.854	545.048.825	159.753.615	199.282.282	15.161.485	3.217.307
Вкупна исправка на вредност	(151.817.397)	(215.367.232)	(157.216.851)	(150.394.827)	(44.820.925)	(44.820.926)	(650.000)	(650.000)	-	-
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалени за исправката на вредноста	153.859.717	132.898.237	17.621.124	14.415.918	544.394.929	500.227.899	159.103.615	198.632.282	15.161.485	3.217.307

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Финансиски ризик (продолжение)

(иии) Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото претежно има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2015

	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	29.847.173	-	-	29.847.173
Финансиски вложувања расположливи за продажба	329.236.975	215.157.954	-	544.394.929
Депозити, заеми и останати пласмани	159.103.615	-	-	159.103.615
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	172.226.772	-	172.226.772
Побарувања од непосредни работи на осигурување	153.859.717	-	-	153.859.717
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	2.299.587	12.861.898	-	15.161.485
Останати побарувања	15.925.120	1.696.004	-	17.621.124
Парични средства и парични еквиваленти	16.026.567	69.048	-	16.095.615
АВР	22.143.723	-	-	22.143.723
Вкупно средства	728.442.477	402.011.676	-	1.130.454.153
Бруто технички резерви	868.609.623	-	-	868.609.623
Обврски од непосредни работи на осигурување	2.148.320	-	-	2.148.320
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	83.864.176	6.693.424		90.557.600
Останати обврски	34.882.346	563.991	-	35.446.337
Вкупно обврски	989.504.465	7.257.415	-	996.761.880
Нето вредност	(261.061.988)	394.754.261	-	133.692.273

Валутен ризик (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2014

	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	18.529.400	-	-	18.529.400
Финансиски вложувања расположливи за продажба	225.558.297	274.669.602	-	500.227.899
Депозити, заеми и останати пласмани	198.632.282	-	-	198.632.282
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	195.617.100	-	195.617.100
Побарувања од непосредни работи на осигурување	132.898.237	-	-	132.898.237
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	1.353.941	1.863.366	-	3.217.307
Останати побарувања	13.622.634	793.284	-	14.415.918
Парични средства и парични еквиваленти	14.755.192	1.398.464	-	16.153.656
АВР	27.071.478	-	-	27.071.478
Вкупно средства	632.421.461	474.341.816	-	1.106.763.277
Бруто технички резерви	854.053.063	-	-	854.053.063
Обврски од непосредни работи на осигурување	5.525.791	-	-	5.525.791
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	116.975.501	-	3.118.047	120.093.548
Останати обврски	33.319.830	16.620	-	33.336.450
Вкупно обврски	1.009.874.185	16.620	3.118.047	1.013.008.852
Нето вредност	(377.452.724)	474.325.196	(3.118.047)	93.754.425

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик** (**продолжение**)

Финансиски ризик (продолжение)

(ив) *Ризик на ликвидност*

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Друштвото ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири обврските што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финасиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемот ризик од ливидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава највисок износ.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги превземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ив) Ризик на ликвидност(продолжение)

Ризик на ликвидност

За годината завршена на 31 декември 2015 е како што следи:

	До 1 **месец**	1-3 **месеци**	3-12 **месеци**	1-5 **години**	**Над** 5 **години**	**Вкупно**
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	29.847.173	29.847.173
Финансиски вложувања расположливи за продажба	21.000.000	25.920.353	289.200.704	156.464.667	51.809.205	544.394.929
Депозити, заеми и останати пласмани	-	-	102.437.205	56.666.410	-	159.103.615
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	172.226.772	-	-	-	-	172.226.772
Побарувања од непосредни работи на осигурување	92.550.035	38.137.387	22.971.444	200.851	-	153.859.717
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	14.916.898	24.977	22	219.588	-	15.161.485
Останати побарувања	9.491.647	1.486.665	1.537.782	5.105.030	-	17.621.124
Парични средства и парични еквиваленти	16.095.615	-	-	-	-	16.095.615
АВР	22.143.723	-	-	-	-	22.143.723
	348.424.690	65.569.382	416.147.157	218.656.546	69.356.378	1.130.454.153
Обврски						
Бруто технички резерви	-	868.609.623	-	-	-	868.609.623
Обврски од непосредни работи на осигурување	2.148.320	-	-	-	-	2.148.320
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	57.795.548	32.762.052	-	90.557.600
Останати обврски	29.152.079	-	-	6.294.258	-	35.446.337
	31.300.399	868.609.623	57.795.548	39.056.310	-	996.761.880
Рочна неусогласеност	317.124.291	(803.040.241)	358.351.609	179.600.236	69.356.378	133.692.273

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ив) Ризик на ликвидност (продолжение)

Ризик на ликвидност

За годината завршена на 31 декември 2014 е како што следи:

	До 1 **месец**	1-3 **месеци**	3-12 **месеци**	1-5 **години**	**Над** 5 **години**	**Вкупно**
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	18.529.400	18.529.400
Финансиски вложувања расположливи за продажба	21.000.000	-	214.396.582	264.831.317	-	500.227.899
Депозити, заеми и останати пласмани	-	-	198.598.320	33.962	-	198.632.282
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	195.617.100	-	-	-	-	195.617.100
Побарувања од непосредни работи на осигурување	95.112.915	15.855.799	21.771.528	157.995	-	132.898.237
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	2.302.213	-	-	915.094	-	3.217.307
Останати побарувања	7.614.823	1.598.265	2.774.397	2.428.433	-	14.415.918
Парични средства и парични еквиваленти	16.153.656	-	-	-	-	16.153.656
АВР	27.071.478	-	-	-	-	27.071.478
	364.872.185	17.454.064	437.540.827	268.366.801	18.529.400	1.106.763.277
Обврски						
Бруто технички резерви	-	854.053.063	-	-	-	854.053.063
Обврски од непосредни работи на осигурување	5.525.791	-	-	-	-	5.525.791
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	3.118.048	4.881.618	39.675.959	71.500.780	917.143	120.093.548
Останати обврски	25.912.893	220.171	144.843	7.058.543		33.336.450
	34.556.732	859.154.852	39.820.802	78.559.323	917.143	1.013.008.852
Рочна неусогласеност	330.315.453	(841.700.788)	397.720.025	189.807.478	17.612.257	93.754.425

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

(в) Управување со капиталот

Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работата и класите во рамките на неживотното осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивото на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, законски утврдениот капитал на Друштвото треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргина на солвентност и на гарантниот фонд од ЕУР 3.000.000.

Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку една третина од остварената добивка искажана во годишната сметка, ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години, се додека резервите на сигурност на Друштвото не достигнат најмалку 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

6. **ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ**

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

31 **декември** 2015	**Кредити и побарувања**	**Чувани до достасаност**	**Расположливи за продажба**	**Останата амортизирана набавна вредност**	**Вкупна сметководствена вредност**	**Објективна вредност**
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	544.394.929	-	544.394.929	544.394.929
Депозити, заеми и останати пласмани	159.103.615	-	-	-	159.103.615	159.103.615
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	172.226.772	-	-	-	172.226.772	172.226.772
Побарувања од непосредни работи на осигурување	153.859.717	-	-	-	153.859.717	153.859.717
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	15.161.485	-	-	-	15.161.485	15.161.485
Останати побарувања	17.621.124	-	-	-	17.621.124	17.621.124
Парични средства и останати парични еквиваленти	16.095.615	-	-	-	16.095.615	16.095.615
Средства	534.068.328	-	544.394.929	-	1.078.463.257	1.078.463.257
Останати обврски	-	-	-	35.446.337	35.446.337	35.446.337
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	2.148.320	2.148.320	2.148.320
Обврски	-	-	-	37.594.657	37.594.657	37.594.657
31 **декември** 2014						
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	500.227.899	-	500.227.899	500.227.899
Депозити, заеми и останати пласмани	198.632.282	-	-	-	198.632.282	198.632.282
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	195.617.100	-	-	-	195.617.100	195.617.100
Побарувања од непосредни работи на осигурување	132.898.237	-	-	-	132.898.237	132.898.237
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	3.217.307	-	-	-	3.217.307	3.217.307
Останати побарувања	14.415.918	-	-	-	14.415.918	14.415.918
Парични средства и останати парични еквиваленти	16.153.656	-	-	-	16.153.656	16.153.656
Средства	560.934.500	-	500.227.899	-	1.061.162.399	1.061.162.399
Останати обврски	-	-	-	33.336.450	33.336.450	33.336.450
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	5.525.791	5.525.791	5.525.791
Обврски	-	-	-	38.862.241	38.862.241	38.862.241

7. Оперативни сегменти

Продукти, услуги и главни потрошувачи

Основна дејност на Друштвото е неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот. Во овие области на компанијата нуди широк асортиман на производи, за покривање на зголемената побарувачка на пазарот на осигурување во Република Македонија.

Приходот на Друштвото е составен од приходи од премија за осигурување, приходи од вложувања и приходи од реосигурители.

Фирмата нуди услуги за осигурување на некои од најголемите локални компании во областа на производство и дистрибуција на енергија, производство, транспорт и логистика, како и финансиски услуги.

Географски области

При презентирање на информациите врз основа на географските области, приходот се прикажува врз основа на географската локација на потрошувачите, а средствата се прикажуваат врз основа на географската локација на средствата.

Приход од сегменти

Приходот од сегменти се состои од бруто приход од премија за осигурување, приходи од провизии и надомести и финансиски приход.

	Република Македонија	**Остаток од Европа**	**Вкупно**
2015			
Приходи од бруто премија од осигурување	702.947.902	-	702.947.902
Финансиски приход	22.890.959	-	22.890.959
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	9.243.420	9.243.420
Нетековни средства *	159.755.724	-	159.755.724
2014			
Приходи од бруто премија од осигурување	666.646.270	-	666.646.270
Финансиски приход	29.822.835	-	29.822.835
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	7.496.332	7.496.332
Нетековни средства *	167.080.321	-	167.080.321

** Ги вклучува и недвижностите и опремата и нематеријалните средства*

8. **ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА** (**НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА**)

Анализа на остварени премии со состојба 31 **декември** 2015:

		Бруто полисирана премија	**Пренесена премија во реосигурување и соосигурување**(-)	**Промена во бруто резерви за преносна премија** (+/-)	**Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување и соосигурување** (+/-)	**Нето приходи од премија за осигурување**
1	Осигурување од незгода	52.453.492	-	2.602.343	-	55.055.835
2	Здравствено осигурување	1.366.347	-	128.691	-	1.495.038
3	Моторни возила(каско)	94.010.109	(582.785)	(30.708)	-	93.396.616
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	155.023	-	17.722	-	172.745
7	Стока во превоз	2.481.686	(198.463)	71.478	-	2.354.701
8	Имот од пожар	62.320.630	(30.993.801)	(6.353.345)	1.533.618	26.507.102
9	Други осигурувања на имот	95.896.974	(25.236.704)	(4.910.109)	(1.065.744)	64.684.417
10	Одговорност-моторни возила	353.808.951	(12.799.461)	(3.592.784)	-	337.416.706
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	914.117	-	(139.019)	-	775.098
13	Општа одговорност	11.873.524	(7.512.696)	(376.143)	1.148.017	5.132.702
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	88.066	-	1.282	-	89.348
16	Финансиски загуби	3.801.821	(1.589.221)	(967.633)	306.763	1.551.730
17	Правна заштита	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	23.777.162	-	(446.758)	-	23.330.404
	Вкупно премии	702.947.902	(78.913.131)	(13.994.983)	1.922.654	611.962.442

8. **ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА** (**НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА**) (**продолжение**)

Анализа на остварени премии со состојба 31 **декември** 2014:

		Бруто полисирана премија	**Пренесена премија во реосигурување и соосигурување**(-)	**Промена во бруто резерви за преносна премија** (+/-)	**Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување и соосигурување** (+/-)	**Нето приходи од премија за осигурување**
1	Осигурување од незгода	47.749.806	(548.656)	(2.898.103)	-	44.303.047
2	Здравствено осигурување	1.775.363	-	(164.235)	-	1.611.128
3	Моторни возила(каско)	95.565.182	-	(1.342.184)	-	94.222.998
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	243.160	-	(1.762)	-	241.398
7	Стока во превоз	3.033.590	(349.295)	1.002.962	(1.036.988)	2.650.269
8	Имот од пожар	57.937.579	(25.305.199)	(512.459)	(1.095.114)	31.024.807
9	Други осигурувања на имот	66.122.184	(22.986.057)	793.002	(2.593.260)	41.335.869
10	Одговорност-моторни возила	357.524.321	(13.403.952)	(8.999.335)	-	335.121.034
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	623.112	-	(70.721)	-	552.391
13	Општа одговорност	11.987.413	(7.178.836)	173.279	(184.121)	4.797.735
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	112.695	-	(10.814)	-	101.881
16	Финансиски загуби	1.893.232	(752.596)	1.313.325	(1.166.688)	1.287.273
17	Правна заштита	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	22.078.633	-	(176.968)	-	21.901.665
	Вкупно премии	666.646.270	(70.524.591)	(10.894.013)	(6.076.171)	579.151.495

9. **НАСТАНАТИ ШТЕТИ** (**НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ**)

Анализа на настанати штети со состојба 31 **декември** 2015:

		Вкупно ликвидирани штети	**Приходи од регресни побарувања** (-)	**Учество на реосигурителите во ликвидираните штети** (-)	**Промени на бруто резервираните штети** (+/-)	**Промена во резервираните штети за делот на реосигурувањето** (+/-)	**Нето**
1	Осигурување од незгода	19.125.914	(284.969)	-	2.056.886	-	20.897.831
2	Здравствено осигурување	333.707	-	-	29.321	-	363.028
3	Моторни возила(каско)	57.487.454	(1.202.024)	-	(5.238.216)	-	51.047.214
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	-	-	-	-	-	-
7	Стока во превоз	58.599	-	-	186.892	-	245.491
8	Имот од пожар	23.365.345	-	(12.410.082)	1.682.614	8.189.973	20.827.850
9	Други осигурувања на имот	43.066.109	(987.444)	(9.585.730)	1.543.272	(213.561)	33.822.646
10	Одговорност-моторни возила	136.318.055	(4.978.907)	-	21.093.914	-	152.433.062
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	-	-	-	-	-	-
13	Општа одговорност	12.393.909	-	(9.347.145)	(23.367.053)	17.336.571	(2.983.718)
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-	-
16	Финансиски загуби	8.939	-	-	-	-	8.939
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	10.173.801	(13.573)	-	1.506.035	-	11.666.263
	Вкупно	302.331.832	(7.466.917)	(31.342.957)	(506.335)	25.312.983	288.328.606

9. **НАСТАНАТИ ШТЕТИ** (**НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ**) (**продолжение**)

Анализа на настанати штети со состојба 31 **декември** 2014:

		Вкупно ликвидирани штети	**Приходи од регресни побарувања** (-)	**Учество на реосигурителите во ликвидираните штети** (-)	**Промени на бруто резервираните штети** (+/-)	**Промена во резервираните штети за делот на реосигурувањето** (+/-)	**Нето**
1	Осигурување од незгода	19.566.173	(57.660)	-	1.036.893	-	20.545.406
2	Здравствено осигурување	342.634	-	-	(56.541)	-	286.093
3	Моторни возила(каско)	58.001.408	(2.034.448)	-	2.580.075	-	58.547.035
4	Шински возила(каско)	-	-	-		-	-
5	Воздухоплови	-	-	-		-	-
6	Пловни објекти	106.383	-	-	(35)	-	106.348
7	Стока во превоз	475.874	-	-	40.529	-	516.403
8	Имот од пожар	11.378.971	-	(1.828.076)	8.230.422	(7.033.187)	10.748.130
9	Други осигурувања на имот	20.179.870	(96.922)	(4.679.315)	(3.225.404)	4.372.394	16.550.623
10	Одговорност-моторни возила	142.699.462	(6.547.014)	-	(9.867.756)	-	126.284.692
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	-	-	-	-	-	-
13	Општа одговорност	9.687.200	-	(8.782.435)	20.104.583	(14.451.462)	6.557.886
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-	-
16	Финансиски загуби	-	-	-	(107.262)	-	(107.262)
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	7.289.186	-		1.582.110	-	8.871.296
	Вкупно	269.727.161	(8.736.044)	(15.289.826)	20.317.614	(17.112.255)	248.906.650

9. **НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (продолжение)**

Основни коефициенти на работењето

		бруто меродавен коефициент		**бруто трошковен коефициент**		**Бруто комбиниран коефициент (збир од меродавен и трошковен коефициент)**		**Бруто штетен коефициент**	
		2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
1	Осигурување од незгода	46,2%	38,0%	42,7%	39,6%	88,9%	77,5%	41,2%	35,9%
2	Здравствено осигурување	17,6%	24,3%	42,7%	34,0%	60,4%	58,3%	19,2%	24,4%
3	Моторни возила(каско)	62,1%	54,3%	42,7%	39,3%	104,9%	93,6%	58,6%	59,9%
4	Шински возила(каско)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
5	Воздухоплови	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
6	Пловни објекти	44,1%	0,0%	42,7%	34,1%	86,8%	34,1%	43,8%	0,0%
7	Стока во превоз	12,8%	9,6%	42,1%	42,5%	54,9%	52,1%	15,7%	2,4%
8	Имот од пожар	34,1%	44,8%	34,7%	38,6%	68,8%	83,4%	19,6%	37,5%
9	Други осигурувања на имот	25,2%	47,9%	40,0%	34,8%	65,2%	82,8%	30,4%	43,9%
10	Одговорност-моторни возила	36,2%	43,5%	42,7%	40,8%	78,9%	84,3%	38,0%	37,1%
11	Одговорност-воздухоплови	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
12	Одговорност-пловни објекти	0,0%	0,0%	42,7%	35,1%	42,7%	35,1%	0,0%	0,0%
13	Општа одговорност	245,0%	-95,4%	42,7%	43,1%	287,7%	-52,3%	80,8%	104,4%
14	Осигурување на кредити	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
15	Осигурување на гаранции	0,0%	0,0%	42,7%	40,7%	42,7%	40,7%	0,0%	0,0%
16	Финансиски загуби	-3,3%	0,3%	17,6%	28,0%	14,2%	28,4%	0,0%	0,2%
17	Правна заштита	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
18	Туристичка помош	40,5%	50,0%	42,7%	46,0%	83,2%	96,0%	33,0%	42,7%
	Неживотно осигурување	42,9%	42,7%	41,7%	39,6%	84,6%	82,3%	39,1%	41,9%

10. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2015	2014
Приходи од камати од депозити во банки	4.547.138	6.378.353
Приходи од камати од Гарантен фонд	660.056	878.678
Приходи од камати по обврзници	16.047.708	18.422.880
Капитална добивка од продажба на акции и удели	536.124	3.370.975
Позитивни курсни разлики	1.094.902	760.593
Останати приходи од камати	5.031	11.356
Вкупно	22.890.959	29.822.835

11. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ

	2015	2014
Приходи од Гарантен фонд по регресни побарувања	5.958.725	4.387.097
Приходи за услужни штети	193.928	338.711
Останати осигурително технички приходи	2.744.808	1.902.893
Вкупно	8.897.461	6.628.701

12. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2015	2014
Отпис на останати обврски	2.621.046	5.929.183
Приходи од камати по задоцнети плаќања	1.529.026	2.759.309
Останати приходи	2.164.865	4.557.101
Вкупно	6.314.936	13.245.593

13. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	2015	2014
Трошоци за стекнување	159.646.062	146.518.446
Трошоци за провизија	47.052.471	55.550.781
Останати трошоци за стекнување	108.665.758	96.580.654
Трошоци за вработени во продажна мрежа	82.833.516	67.541.919
Трошоци за маркетинг	3.791.121	3.149.685
Трошоци за репрезентација	19.388.333	22.961.261
Трошоци за печатење обрасци	2.652.788	2.927.789
Промена во одложени трошоци за стекнување	3.927.833	(5.612.989)
Административни трошоци	118.246.426	141.308.363
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	11.759.049	36.239.450
Трошоци за вработените	44.816.557	43.067.747
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност	2.047.928	3.323.694
Останати административни трошоци	59.622.892	58.677.472
Закупнина	17.003.584	14.284.886
Трошоци за телекомуникации	7.297.983	7.841.903
Професионални и интелектуални услуги	8.183.748	12.198.853
Трошоци за енергија	3.634.413	3.986.466
Банкарски услуги, платен промет	1.803.849	1.763.502
Трошоци за услуги за одржување	3.822.071	2.898.421
Трошоци за обезбедување	1.521.072	1.696.363
Административни такси	2.436.298	2.169.762
Трошоци за канцелариски и потрошен материјал	1.583.518	1.356.671
Отпис на ситен инвентар	1.663.990	1.456.997
Трошоци за потрошено гориво и топлотна енергија	1.170.554	1.038.079
Трошоци за надомест на службени патувања	2.226.037	2.098.648
Трошоци за стручно усовршување	846.760	816.361
Останати трошоци	6.429.015	5.070.560
Вкупно	277.892.488	287.826.809

Трошоците за вработените се искажани на позициите трошоци за вработени во продажна мрежа и трошоци за вработени. Ги опфаќаат платите на вработените, регрес, отпремнина и други лични примања.

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2015	2014
Загуба поради обезвреднување на земјиште и објекти кои не служат за вршење на дејност	-	1.762.352
Реализирани загуби од продажба на вложувања - капитална загуба	140.057	363.465
Негативни курсни разлики	669.896	1.266.380
Вкупно	809.953	3.392.197

15. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	2015	2014
Противпожарен придонес и придонес за безбедност во сообраќајот	13.016.917	12.756.357
Трошоци за неосигурани возила	11.072.967	12.008.680
Останати трошоци за осигурување	11.115.940	10.905.637
Вкупно	35.205.824	35.670.674

16. ДРУГИ РАСХОДИ

	2015	2014
Попусти при плаќање во готово	18.227.029	17.956.632
Расходи за камата за задоцнето плаќање	64	293.848
Останати финансиски и други расходи	1.965.708	1.773.680
Загуба/Оослободување на загуба од обезвреднување	(774.311)	4.454.313
Останати расходи	73.324	-
Вкупно	19.491.814	24.478.473

17. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

Пресметката на основната/разводнета заработка по акција на 31 декември 2015 година е направена врз основа на добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции во износ од МКД 27.913.568 (нето добивка за 2014: МКД 20.476.136) и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината завршена на 31 декември 2015 година од 18.326.

Добивка расположива за имателите на обичните акции

	2015	2014
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	27.913.568	20.476.136
Пондериран просечен број на обични акции		
Број на акции		
Издадени обични акции на 1 јануари	18.326	18.326
Издадени во текот на годината	-	-
Пондериран просечен број на обични акции на 31 декември	18.326	18.326
Основна/разводнета добивка по акција (денари)	1.523	1.117

18. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2015	2014
Данок на добивка	3.502.927	2.908.843
Вкупно	3.502.927	2.908.843
Бруто добивка	31.416.495	23.384.978
Пресметан данок по стапка од 10%	3.141.650	2.338.498
Зголемување за непризнати расходи за даночни цели	709.829	671.461
Намалени за даночен кредит	-348.552	-101.116
Данок од добивка по ефективна каматна стапка од 11,15%	3.502.927	2.908.843

19. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во нематеријалните средстав во текот на 2015 и 2014 година:

	Софтвер и лиценци	**Инвестиции во тек и аванси**	**Вкупно**
Набавна вредност			
На 1 јануари 2014	118.081.488	-	118.081.488
Набавки	4.619.613	-	4.619.613
На 31 декември 2014	122.701.101	-	122.701.101
На 1 јануари 2015	122.701.101	-	122.701.101
Набавки	1.344.664	117.574	1.462.239
Отпис	-	-	-
На 31 декември 2015	124.045.765	117.574	124.163.340
Амортизација			
На 1 јануари 2014	100.442.422	-	100.442.422
Амортизација за годината	8.642.814	-	8.642.814
Отпис	-	-	-
На 31 декември 2014	109.085.236	-	109.085.236
На 1 јануари 2015	109.085.236	-	109.085.236
Амортизација за годината	5.055.234	-	5.055.234
На 31 декември 2015	114.140.470	-	114.140.470
Неотпишана вредност			
На 1 јануари 2014	17.639.066	-	17.639.066
На 31 декември 2014	13.615.865	-	13.615.865
На 1 јануари 2015	13.615.865	-	13.615.865
На 31 декември 2015	9.905.295	117.574	10.022.870

20. ЗЕМЈИШТЕ, НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

Промени во недвижностите и опремата во текот на 2015 и 2014 година:

	Објекти за дејност	Објекти кои не се наменети за основна дејност	Инвестиции во тек и аванси	Опрема	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2014	256.059.578	12.666.302	-	40.564.647	309.290.527
Набавки	-	-	-	1.721.826	1.721.826
Трансфер	-	(8.856.000)	-	-	(8.856.000)
Отпис/отуѓување	-	-	-	-	-
На 31 декември 2014	256.059.578	3.810.302	-	42.286.473	302.156.353
На 1 јануари 2015	256.059.578	3.810.302	-	42.286.473	302.156.353
Набавки	-	-	-	5.136.454	5.136.454
Отпис/оттуѓување	-	(2.047.950)	-	(2.533.127)	(4.581.077)
На 31 декември 2015	256.059.578	1.762.352	-	44.889.800	302.711.730
Исправка					
На 1 јануари 2014	92.990.969	-	-	26.341.939	119.332.908
Амортизација за годината	2.242.999	-	-	4.706.114	6.949.113
Отпис/оттуѓување	20.647.524	1.762.352	-	-	22.409.876
На 31 декември 2014	115.881.492	1.762.352	-	31.048.053	148.691.897
На 1 јануари 2015	115.881.492	1.762.352	-	31.048.053	148.691.897
Амортизација за годината	1.974.581	-	-	4.729.234	6.703.815
Загуба поради оштетување	-	-	-	(2.416.836)	(2.416.836)
На 31 декември 2015	117.856.073	1.762.352	-	33.360.451	152.978.876
Неотпишана вредност					
На 1 јануари 2014	163.068.609	12.666.302	-	14.222.708	189.957.619
На 31 декември 2014	140.178.086	2.047.950	-	11.238.420	153.464.456
На 1 јануари 2015	140.178.086	2.047.950	-	11.238.420	153.464.456
На 31 декември 2015	138.203.505	-	-	11.529.349	149.732.854

21. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ

	% на учество	2015	2014
А. Вложувања во подружници			
Вложувања во Сава Стејшн	100,00%	12.300.000	-
Вкупно		12.300.000	-
Б. Вложувања во заеднички контролирани ентитети			
Вложувања во Гарантен фонд		17.547.173	18.529.400
Вкупно		17.547.173	18.529.400
Вкупно финансиски пласмани (А+**Б**)		29.847.173	18.529.400

На 02 јануари 2015 година, Друштвото вложи 12.300.000 денари како основачки влог во нов субјект, Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје. Основната дејност на новата подружница е техничко испитување и анализа на моторни возила.

Вложување во Гарантниот фонд претставува депозит за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународното осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Депозитите на членовите се чуваат на посебна сметка во банка и Бирото е обврзано да не ги вложува и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

22. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

		2015	2014
А. Вложувања во должнички хартии од вредност			
Државни хартии од вредност со рок на доспевање до 1 год.		315.121.057	214.396.582
Државни хартии од вредност со рок на доспевање над 1 год.		208.273.872	264.831.317
Акции и удели во инвестициски фондови		21.000.000	21.000.000
Вкупно		544.394.929	500.227.899
Б. Вложувања во акции кои немаат активен пазар			
Табак АД Охрид	под 5%	2.160.000	2.160.000
Интернационал НИК АД Скопје	под 5%	42.065.925	42.065.925
Градинар АД	под 5%	595.000	595.000
Вкупно		44.820.925	44.820.925
Оштетување на вложувања во акции кои не котираат на официјален пазар		(44.820.925)	(44.820.925)
Вкупно		-	-
Вкупно вложувања расположливи за продажба		544.394.929	500.227.899

Вложувањата во обврзници се усогласени според последната пазарна цена на овие обврзници добиена од извештајот на Македонска берза и извештајот од банката старател (Custody service), која важела на датумот на известување, при што разликата до објективната вредност е признаена во билансот на состојба како ревалоризациона резерва.

23. ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	2015	2014
Орочени депозити во домашни банки	159.066.410	198.466.410
Дадени заеми	687.205	815.872
	159.753.615	199.282.282
Исправка на вредноста на дадените заеми	(650.000)	(650.000)
Вкупно	159.103.615	198.632.282

24. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2015	2014
Побарувања произлезени од договори за осигурување	295.046.291	333.163.024
Побарувања од посредници	10.630.823	15.102.445
Вкупно побарувања	305.677.114	348.265.469
Исправка на вредноста на побарувањата	(145.509.647)	(207.586.977)
Исправка на вредноста на побарувањата од застапници во осигурувањето	(6.307.750)	(7.780.255)
Вкупно исправка на вредност на побарувањата	(151.817.397)	(215.367.232)
Вкупно	153.859.717	132.898.237

Движењето на посебната резерва за побарувањата и исправката на вредноста на побарувањата произлезени од договори за осигурување во текот на годината се како што следи:

	2015	2014
На 1 јануари	215.367.232	212.656.570
Дополнителна исправка на вредност во добивката или загубата	19.261.166	9.875.758
Намалување на исправка поради траен отпис на побарувања	(66.066.451)	(855.020)
Ослободување на исправка на вредност	(16.744.551)	(6.310.076)
На 31 декември	151.817.397	215.367.232

25. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2015	2014
Побарувања за аванси, депозити и кауции	300.590	155.850
Побарувања по основ на камати	14.721.578	14.836.673
Други побарувања од вработени	338.561	331.393
Побарувања по основ на регрес	10.224.801	10.370.672
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	7.343.945	3.624.282
Останати побарувања	141.908.499	143.359.640
Вкупно бруто останати побарувања	174.837.974	172.678.510
Исправка на вредност на побарувања по основ на камати	(10.060.607)	(10.060.607)
Исправка на вредност на побарувања по основ на регрес	(8.659.337)	(7.867.764)
Исправка на вредност на останати побарувања	(138.496.906)	(140.334.221)
Вкупно исправка на вредност на останати побарувања	(157.216.850)	(158.262.592)
Вкупно нето вредност на останати побарувања	17.621.124	14.415.918

Движењето на исправката на вредност е како што следи:

	2015	2014
На 1 јануари	158.262.592	229.806.516
Дополнителна исправка на вредност на останати побарувања	456.431	624.374
Дополнителна исправка на вредност на регресни побарувања	791.573	3.916.658
Ослободување на исправката на вредност	(2.022.315)	(1.236.487)
Отпис	(271.431)	(74.848.469)
На 31 декември	157.216.850	158.262.592

26. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2015	2014
Денарски сметки во комерцијални банки	15.646.064	14.484.646
Благајна	404.217	322.990
Девизни сметки	45.334	1.346.020
Вкупно	16.095.615	16.153.656

27. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Акционерски капитал

	Обични акции	
Во број на акции	2015	2014
На 1 јануари - целосно платени	18.326	18.326
Зголемување	-	
На 31 декември - целосно платени	18.326	18.326

На 31 декември 2015 година одобрениот акционерски капитал се состои од 18,326 (2014: 18.326)обични акции. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од една обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Акционерската структура на Друштвото е:	**Број на акции**	% **на учество**
Позаваровалница САВА дд Словенија	16.940	92,44%
Премиум инвест ДООЕЛ Скопје	596	3,25%
Останати помали акционери (под 5%)	790	4,31%
	18.326	100,00%

Резерви на сигурност

Според Законот за супервизија во осигурувањето, Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви на сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва за финансиски средства расположливи за продажба го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се до моментот на нивното депризнавање или оштетување.

28. **ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ**

	2015			2014		
	Бруто	**Реосигурување**	**Нето**	**Бруто**	**Реосигурување**	**Нето**
Пријавени штети	377.197.822	142.522.227	234.675.595	383.054.894	160.758.687	222.296.207
Настанати, но непријавени штети	161.494.078	8.562.587	152.931.491	156.138.327	15.639.109	140.499.218
Други технички резерви	8.559.875	-	8.559.875	7.496.977	-	7.496.977
Преносна премија	321.357.848	21.141.958	300.215.890	307.362.865	19.219.304	288.143.561
	868.609.623	172.226.772	696.382.851	854.053.063	195.617.100	658.435.963

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2015 година:

		Преносна премија			**Резерви за штети и др. технички резерви**			**Технички резерви**		
		Бруто	**Дел во реосигурување**	**Нето**	**Бруто**	**Дел во реосигурување**	**Нето**	**Бруто**	**Дел во реосигурување**	**Нето**
1	Осигурување од незгода	15.197.626	-	15.197.626	20.224.568	-	20.224.568	35.422.194	-	35.422.194
2	Здравствено осигурување	136.365	-	136.365	188.379	-	188.379	324.744	-	324.744
3	Моторни возила(каско)	48.182.745	-	48.182.745	22.429.287	-	22.429.287	70.612.032	-	70.612.032
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	94.178	-	94.178	-	-	-	94.178	-	94.178
7	Стока во превоз	532.395	-	532.395	247.450	-	247.450	779.845	-	779.845
8	Имот од пожар	34.699.535	8.577.386	26.122.149	13.270.718	106.990	13.163.728	47.970.253	8.684.376	39.285.877
9	Други осигурувања на имот	30.390.556	7.869.821	22.520.735	25.522.834	1.097.321	24.425.513	55.913.390	8.967.142	46.946.248
10	Одговорност-моторни возила	177.080.228	-	177.080.228	282.219.338	-	282.219.338	459.299.566	-	459.299.566
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	474.754	-	474.754	-	-	-	474.754	-	474.754
13	Општа одговорност	7.881.969	4.230.993	3.650.976	178.624.350	149.880.502	28.743.848	186.506.319	154.111.495	32.394.824
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	41.096	-	41.096	-	-	-	41.096	-	41.096
16	Финансиски загуби	1.681.107	463.758	1.217.349	-	-	-	1.681.107	463.759	1.217.350
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	4.965.294	-	4.965.294	4.524.851	-	4.524.851	9.490.145	-	9.490.145
	Вкупно	321.357.848	21.141.958	300.215.890	547.251.775	151.084.814	396.166.961	868.609.623	172.226.772	696.382.851

28. **ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ** (**продолжение**)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2014 година:

		Преносна премија			Резерви за штети и др. технички резерви			Технички резерви		
		Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето
1	Осигурување од незгода	17.800.102	-	17.800.102	17.099.814	-	17.099.814	34.899.916	-	34.899.916
2	Здравствено осигурување	264.802	-	264.802	158.645	-	158.645	423.447	-	423.447
3	Моторни возила(каско)	48.152.011	-	48.152.011	27.667.813	-	27.667.813	75.819.824	-	75.819.824
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	112.140	-	112.140	-	-	-	112.140	-	112.140
7	Стока во превоз	603.671	-	603.671	60.600	-	60.600	664.271	-	664.271
8	Имот од пожар	28.346.491	7.198.433	21.148.058	11.588.210	8.230.896	3.357.314	39.934.701	15.429.329	24.505.372
9	Други осигурувања на имот	25.480.189	8.935.566	16.544.623	23.979.451	949.426	23.030.025	49.459.640	9.884.992	39.574.648
10	Одговорност-моторни возила	173.487.453	-	173.487.453	261.125.310	-	261.125.310	434.612.763	-	434.612.763
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	335.848		335.848	-	-	-	335.848	-	335.848
13	Општа одговорност	7.505.918	3.082.977	4.422.941	201.991.385	167.217.474	34.773.911	209.497.303	170.300.451	39.196.852
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	42.215	-	42.215	-	-	-	42.215	-	42.215
16	Финансиски загуби	713.600	2.328	711.272	-	-	-	713.600	2.328	711.272
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	4.518.425	-	4.518.425	3.018.970	-	3.018.970	7.537.395	-	7.537.395
	Вкупно	307.362.865	19.219.304	288.143.561	546.690.198	176.397.796	370.292.402	854.053.063	195.617.100	658.435.963

29. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ

Со состојба на 31 декември 2015 година, Друштвото има евидентирано долгорочни резервирања по основ на отпремнини за пензионирање и јубилејни награди во износ од 10.141.956 денари. (2014: 8.524.913 денари).

30. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2015	2014
Обврски по штети	2.148.320	5.511.528
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	-	14.263
Вкупно	2.148.320	5.525.791

31. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2015	2014
Останати непосредни работи на осигурување	6.986.948	7.979.284
Обврски за примени аванси по основ премија за осигурување и надомест на штети	13.149.793	9.754.428
Обврски кон добавувачи	4.053.870	5.774.543
Останати тековни обврски	11.255.726	9.828.195
Вкупно	35.446.337	33.336.450

32. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА

Друштвото е во доминантна сопственост на Позаваровалница САВА дд од Словенија која поседува 92,44% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото, поради што истото припаѓа на Групацијата на САВА РЕ од Словенија. Побарувањата од, обврските кон како и соодветните приходи и расходи со матичното друштво, останатите друштва во Групацијата и придружените друштва во 2015 и 2014 година се како што следува:

Трансакции со САВА РЕ (матично друштво)

	2015	2014
Побарувања од реосигурувачите за удели во штети	10.850.747	806.116
Побарувања од реосигурувачите по основ на провизија	1.294.347	635.277
Обврски кон реосигурувачите	83.818.240	115.523.010
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	52.128.650	44.245.392
Приход од удел на реосигурувачот во штети	19.470.342	4.539.552
Приход од провизија од реосигурување	7.713.691	6.526.689
Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување	579.215	2.472.394
Промени во резервирани штети за делот на реосигурување	6.779.965	2.324.703

Трансакции со подружница

	2015	2014
Побарувања по основ на премија	14.052	-
Приходи по основ на премија	23.550	-
Останати приходи	950	-
Интелектуални услуги од правни субјекти во група	1.240.153	-

Трансакции со ентитети под заедничка контрола на матичната компанија

	2015	2014
Обврски кон реосигурувачите	-	162.169
Останати обврски	59.501	
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	2.792.800	3.994.087
Приход од удел на реосигурувачот во штети	642.397	321.426
Приход од провизија од реосигурување	198.020	282.170
Приходи од др. за осигурување по над. за обработка на услужни штети	-	234.266
Бруто исплатени штети	208.466	168.145
Интелектуални услуги од правни субјекти во група	-	51.901

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

	2015	2014
Вработени со индивидуални договори-исплати по договори	18.674.116	17.256.954

Друштвото на 02.01.2015 година уплати MKD 12.300.000 како основачки влог во нов субјект, Сава стејшн-станица за технички преглед.

33. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Тие се предмет на детална анализа од страна на Друштвото и врз основа на очекуваниот исход се вклучени во резервите за пријавени штети (види белешка 28). Во дополнение Друштвото е предмет на судски постапки кои не произлегуваат од договори за осигурување. Раководството не верува дека крајниот исход од овие постапки ќе има негативно материјално влијание на резултатите на Друштвото.

Неизвесни даночни обврски

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години од поднесување на даночната пријава за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски коишто во оваа фаза не може да бидат утврдени со разумна точност. Сепак, раководството на Друштвото смета дека не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат материјално значајни обврски по овој основ.

34. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2015 година Друштвото е усогласено со барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви.
Друштвото во целост е усогласено во делот на вложувањата во недвижности согласно со одредбите од членот 73 став 2 точка 1 од Законот за супервизија на осигурување во врска пропишаниот лимит од најмногу 60% на вложувања во земјиште и градежни објекти за што со допис го извести регулаторот, Агенцијата за супервизија на осигурување.

35. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

По денот на изготвување на извештајот за финансиска состојба не се случиле настани од материјално значење, а кои имаат влијание на финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2015.

ЕМБС: 04778529
Целосно име: САВА осигурување а.д. Скопје
Вид на работа: 600
Тип на годишна сметка: Сметка за неживотно осигурување
Тип на документ: Годишна сметка
Година : 2015

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки белешки
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	- - АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	10.022.870,00			13.615.864,00
3	- - Останати нематеријални средства	10.022.870,00			13.615.864,00
4	- - Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	149.732.854,00			151.416.506,00
5	- - Недвижности (006+007)	138.203.505,00			140.178.086,00
7	- - Градежни објекти	138.203.505,00			140.178.086,00
8	- - Постројки и опрема	11.529.349,00			11.238.420,00
13	- - В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	733.345.717,00			719.437.531,00
14	- - I.ВЛОЖУВАЊА ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ НЕ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА				2.047.950,00
15	- - II.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	29.847.173,00			18.529.400,00
16	- - Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во подружници	12.300.000,00			
17	- - Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	17.547.173,00			18.529.400,00
21	- - III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	703.498.544,00			698.860.181,00
22	- - Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	544.394.929,00			500.227.899,00
26	- - Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	544.394.929,00			500.227.899,00
27	- - Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	315.121.057,00			214.396.582,00
28	- - Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	208.273.872,00			264.831.317,00
29	- - Акции, удели и останати сопственички инструменти	21.000.000,00			21.000.000,00
35	- - Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	159.103.615,00			198.632.282,00
36	- - Депозити	159.066.410,00			198.466.410,00
38	- - Останати дадени заеми	37.205,00			165.872,00
42	- - Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	172.226.771,00			195.617.100,00
43	- - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	21.141.958,00			19.219.304,00
46	- - Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	151.084.813,00			176.397.796,00
51	- - Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	190.842.521,00			156.778.693,00
52	- - I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	153.859.717,00			132.898.237,00
53	- - Побарувања од осигуреници	149.536.644,00			125.576.047,00
54	- - Побарувања од застапници и од посредници	4.323.073,00			7.322.190,00
56	- - II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	15.161.485,00			3.217.307,00

57	- - III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	21.821.319,00	20.663.149,00
58	- - Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	8.909.409,00	6.127.190,00
59	- - Побарувања по основ на вложувања	4.660.971,00	4.776.066,00
60	- - Тековни даночни средства	4.200.194,00	6.247.231,00
61	- - Останати побарувања	4.050.745,00	3.512.662,00
62	- - Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	16.095.615,00	16.153.656,00
65	- - И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	22.143.724,00	27.071.479,00
66	- - ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	1.294.410.072,00	1.280.090.829,00
67	- - Ј. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	13.720.781,00	9.592.379,00
68	- - ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	286.449.038,00	258.396.121,00
69	- - I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	234.072.672,00	234.072.672,00
73	- - V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	2.999.885,00	2.860.536,00
74	- - VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	7.154.304,00	328.926,00
75	- - Законски резерви	7.154.304,00	328.926,00
79	- - VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	14.308.609,00	657.853,00
81	- - IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	27.913.568,00	20.476.134,00
86	- - В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	868.609.623,00	854.053.063,00
87	- - Бруто резерви за преносни премии	321.357.848,00	307.362.865,00
89	- - Бруто резерви за штети	544.078.819,00	544.585.154,00
90	- - Бруто резерви за бонуси и попусти	3.172.956,00	2.105.044,00
94	- - Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	10.141.956,00	8.524.913,00
95	- - Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	10.141.956,00	8.524.913,00
99	- - Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	129.209.455,00	159.116.732,00
100	- - I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	2.148.320,00	5.525.791,00
101	- - Обврски спрема осигуреници	2.148.320,00	5.511.528,00
103	- - Останати обврски од непосредни работи на осигурување		14.263,00
104	- - II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	90.557.600,00	120.093.548,00
105	- - III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	36.503.535,00	33.497.393,00
107	- - Останати обврски од непосредни работи на осигурување	20.136.741,00	17.733.712,00
108	- - Обврски кон вработените	10.370.415,00	9.269.079,00
109	- - Тековни даночни обврски	1.057.197,00	160.942,00
110	- - Останати обврски	4.939.182,00	6.333.660,00
113	- - ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	1.294.410.072,00	1.280.090.829,00
114	- - И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	13.720.781,00	9.592.379,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	- - А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	659.309.219,00			636.344.957,00
202	- - I.ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	611.962.443,00			579.151.495,00
203	- - Бруто полисирана премија за осигурување	689.300.425,00			650.399.266,00
204	- - Бруто полисирана премија за соосигурување	13.647.478,00			16.247.004,00
207	- - Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	78.913.131,00			70.524.591,00

208	- - Промена во резервата за преносна премија	13.994.983,00	10.894.013,00
210	- - Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	1.922.654,00	-6.076.171,00
211	- - II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	22.890.959,00	29.822.836,00
219	- - Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	22.890.959,00	29.822.836,00
220	- - Приходи од камати	21.259.933,00	25.691.268,00
221	- - Приходи по основ на курсни разлики	1.094.902,00	760.593,00
224	- - Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	536.124,00	3.370.975,00
225	- - Финансиски вложувања расположливи за продажба	536.124,00	3.370.975,00
234	- - III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	18.140.881,00	14.125.033,00
235	- - IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	6.314.936,00	13.245.593,00
236	- - Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	627.892.724,00	612.959.976,00
237	- - I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	288.328.606,00	248.906.650,00
238	- - Бруто исплатени штети	302.331.832,00	269.727.161,00
239	- - Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	7.466.917,00	8.736.044,00
241	- - Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија	31.342.957,00	15.289.826,00
242	- - Промени во бруто резервите за штети	-506.335,00	20.317.614,00
244	- - Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	-25.312.983,00	17.112.255,00
245	- - II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	1.067.912,00	226.467,00
252	- - Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	1.067.912,00	226.467,00
253	- - Промени во останати бруто технички резерви	1.067.912,00	226.467,00
258	- - IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	2.579.510,00	8.893.027,00
259	- - Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	2.579.510,00	8.893.027,00
261	- - V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	277.892.489,00	287.826.809,00
262	- - Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	159.646.062,00	146.518.446,00
263	- - Провизија	47.052.471,00	55.550.781,00
264	- - Останати трошоци	25.832.242,00	29.038.735,00
265	- - Промена во одложените трошоци за стекнување	3.927.833,00	-5.612.989,00
266	- - Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	82.833.516,00	67.541.919,00
267	- - Административни трошоци (268+269+275+276)	118.246.427,00	141.308.363,00
268	- - Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	11.759.048,00	36.239.450,00
269	- - Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	44.816.557,00	43.067.747,00
270	- - Плати и надоместоци	26.875.704,00	26.296.731,00
271	- - Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	2.543.226,00	2.479.598,00
272	- - Придонеси од задолжително социјално осигурување	10.517.114,00	9.842.297,00
273	- - Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	2.446.892,00	2.193.366,00

274	- - Останати трошоци за вработените	2.433.621,00	2.255.755,00
275	- - Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	2.047.928,00	3.323.694,00
276	- - Останати административни трошоци (277+278+279)	59.622.894,00	58.677.472,00
277	- - Трошоци за услуги	41.325.936,00	41.128.106,00
278	- - Материјални трошоци	9.344.331,00	9.198.505,00
279	- - Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	8.952.627,00	8.350.861,00
280	- - VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	809.953,00	3.392.197,00
287	- - Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	809.953,00	3.392.197,00
289	- - Расходи за курсни разлики	669.896,00	1.266.380,00
290	- - Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања		1.762.352,00
294	- - Реализирани загуби од продажба на останати вложувања	140.057,00	363.465,00
298	- - VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	35.205.824,00	35.670.674,00
300	- - Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	35.205.824,00	35.670.674,00
301	- - VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	22.008.430,00	28.044.152,00
302	- - Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	2.516.616,00	3.565.681,00
303	- - Останати финансиски и други расходи	19.491.814,00	24.478.471,00
306	- - Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	31.416.495,00	23.384.981,00
310	- - Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	31.416.495,00	23.384.981,00
312	- - Данок на добивка	3.502.927,00	2.908.844,00
315	- - ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	27.913.568,00	20.476.137,00
317	- - Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	188,00	166,00
318	- - Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00	12,00
329	- - Добивка за годината	27.913.568,00	20.476.137,00
348	- - Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	27.913.568,00	20.476.137,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
613	- - Набавна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	124.045.765,00			122.701.101,00
615	- - Акумулирана амортизација на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	114.140.470,00			109.085.237,00
616	- - Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 003 од БС)	9.905.295,00			13.615.864,00
625	- - Набавна вредност на градежни објекти	256.059.576,00			256.059.577,00
626	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на градежни објекти	104.527.137,00			104.527.137,00
627	- - Акумулирана амортизација на градежни објекти				11.354.354,00
628	- - Сегашна вредност на градежни објекти(< = АОП 007 од БС)	138.203.505,00			140.178.086,00
629	- - Набавна вредност на постројки и опрема	27.422.585,00			25.144.481,00

630	- - Акумулирана амортизација на постројки и опрема	18.467.460,00	16.399.733,00
632	- - Сегашна вредност на постројки и опрема(< = АОП 008од БС)	8.955.126,00	8.744.749,00
633	- - Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема	2.053.190,00	1.990.838,00
635	- - Акумулирана амортизација на информациска и телекомуникациска опрема	1.228.245,00	1.057.138,00
636	- - Сегашна вредност на информациска и телекомуникациска опрема(< = АОП 008 од БС)	824.945,00	933.700,00
637	- - Набавна вредност на компјутерска опрема	15.413.713,00	15.150.842,00
639	- - Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	13.664.435,00	13.590.871,00
640	- - Сегашна вредност на компјутерска опрема(< = АОП 008 од БС)	1.749.278,00	1.559.971,00
656	- - Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	102.400.000,00	198.466.410,00
657	- - Долгорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	56.666.410,00	
671	- - Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	16.095.615,00	
682	- - Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	4.053.871,00	
683	- - Приходи по основ на провизија од реосигурување и учество во добивка(< или = АОП 234 од БУ)	9.243.420,00	
684	- - Трошоци од услуги на физички лица кои не вршат дејност(= АОП 275 од БУ)	2.047.928,00	3.323.694,00
685	- - Трошоци за наемнини(< или = АОП 277од БУ)	17.003.584,00	14.284.886,00
686	- - Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	1.803.849,00	1.763.502,00
687	- - Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277од БУ)	363.396,00	185.927,00
688	- - Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	7.297.983,00	7.841.903,00
689	- - Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	3.822.071,00	2.898.421,00
693	- - Трошоци за канцелариски и потрошен материјал (< или = АОП 278 од БУ)	1.583.518,00	1.356.671,00
694	- - Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	3.634.413,00	3.986.466,00
695	- - Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	2.652.788,00	2.927.789,00
698	- - Отпис на ситен инвентар (< или = АОП 278 од БУ)	1.663.990,00	1.456.997,00
700	- - Останати материјални трошоци (< или = АОП 278 од БУ)	1.036.764,00	
702	- - Трошоци за придонеси и членарина (< или = АОП 279 од БУ)	90.675,00	138.668,00
707	- - Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	1.055.015,00	982.687,00
708	- - Трошоци за стипендии и награди на ученици и студенти(< или = АОП 279 од БУ)	108.526,00	115.601,00
709	- - Трошоци за даноци и придонеси(< или = АОП 279 од БУ)		1.248.424,00
710	- - Останати трошоци од работењето(< или = АОП 279 од БУ)	2.765.221,00	2.726.223,00
712	- - Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	188,00	166,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за	Претходна година

			тековна година
2478	- 64.99 - Други финансиско-услужни дејности, освен осигурување и пензиски фондови, неспомнати на друго место	29.205.895,00	
2480	- 65.12 - Неживотно осигурување	630.103.324,00	

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.